

هدف ۲۰۳۰ چیست؟

چرا با اجرای ۲۰۳۰ مخالف هستیم؟

صداق

با ماسک از خانه بیرون بیاییم

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۶۹ | دوشنبه ۷ مهر ۱۳۹۹ | ۱۰ صفر ۱۴۴۲ | ۲۸ سپتامبر ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

مهدی عامری

۳ دیدگاه

تجلی اربعین بدون پیاده روی!

فتح الله پریشان

۲ نگاه

«دنا» بهانه است!

حنیف غفاری

۲ نگاه

آدرس غلط!

واکاوی صبح صادق از وارونه نمایی
و قلب حقیقت دفاع مقدس پس از چهل سال

جنگ تحریر فف

۴ راهبرد

خوئینی‌ها از کدام اصلاحات می‌گویند؟! ۲ سرمقاله

نادان‌ها دشمن را حریص‌تر می‌کنند! ۷ دین

نسخه صوتی صبح صادق
بشنوید Beshnavidd.ir

تجلی اربعین بدون پیاده روی!

دیدگاه

شماره ۹۶۹ | دوشنبه ۷ مهر ۱۳۹۹

صداقت

روزنه

پاییز سخت

احمد بزرگر

معاون سیاسی دانشگاه علوم پزشکی قمیه‌الله

۱- ویروس منحوس کرونا ایدئولوژی ندارد؛ یعنی زن و مرد، بزرگ و کوچک، فقیر و غنی، عالم و جاهل، قوی و ضعیف، سیاه و سفید هیچ یک برایش فرقی ندارند. به سرعت منتقل می‌شود و پیش‌تر با همه غرور علمی‌اش کم آورده است.

۲- هفت ماه است که کشورمان مانند همه جای دنیا درگیر این بلیه است. بلیه‌ای که بر تحریم و دردهای اقتصادی‌مان اضافه شده است.

مستولان امر و کادر درمان هم به صورت شبانه روزی در تلاشند. در مقابله با این ویروس روش‌های زیادی هم امتحان شده است. از تعطیلی کسب‌وکارها تا ممنوعیت مسافرت‌ها و توصیه به ماندن در خانه‌ها و شست‌وشوی مکرر دست‌ها. هر کدام هم به سهم خود مؤثر بوده‌اند؛ اما این ویروس همچنان می‌تازد. کادر درمان هم روبه‌خستگی و فرسودگی است.

۳- دیروز پرستاری را دیدم که با گذشت چند ساعت، هنوز جای تجهیزات حفاظتی روی پوست صورتش مانده بود؛ با او هم کلام شدم و خدقوتی گفتم. وقتی مرا شناخت، درد دل را آغاز کرد و گفت در این هفت ماه فقط سه بار دو دختر کوچکش را دیده است. آنها را خانه مادرش گذاشته و به دلیل شیفت‌های زیاد بیمارستان و البته نگرانی از سرایت کرونا هر دو ماه یک بار بچه‌هایش را می‌بیند. از ملاحظه دسترسی به تربیون و رسانه دارم. خواست در جلسات‌مان از مردم بخواهم بیشتر رعایت کنند. چند هفته پیش هم پزشکی را دیدم که در راه خدمت به بیماران کرونایی، خود نیز مبتلا شده بود؛ اما روحیه انقلابی و جهادی به او اجازه نداده بود کار را رها کند و با همان سرفه‌ها و تنگی نفس بیمارانش را معالجه می‌کرد. روز ۳۱ شهریور نیز یکی از همان پیشکسوتان جهاد و شهادت‌دیروز در لباس پزشک امروز، شهید راه خدمت شد.

۴- نمودار آمساری بیمارستان را نگاه می‌کردم. این نمودار دویار در فروردین و مرداد به اوج رسیده و دویار در خرداد و اوایل شهریور به نازل‌ترین سطح رسیده است. کاملاً مشخص است که افزایش سفرها و جمع‌های مردمی روند ابتلا، بستری و مرگ را افزایش می‌دهد و به محض اینکه افزایش رعایت شیونامه‌های بهداشتی، آمار نزولی می‌شود.

۵- معاون سازمان نظام پزشکی می‌گوید: هزینه روزانه هر بیمار کرونایی در بیمارستان‌های دولتی (در بخش عادی نه در ICU) به طور میانگین ۴۵۰ هزار تومان است. یک محاسبه ساده نشان می‌دهد، یک بیمار کرونایی با میانگین یک هفته بستری حداقل ۳ میلیون تومان برای کشور هزینه تولید می‌کند. وضعیت اقتصادی کشور که کاملاً مشخص است، این را هم بدانیم که بیمارستان‌ها برای کرونا ردیف بودجه هم ندارند.

۶- پاییز شروع شده است؛ ولی کرونا هنوز کنترل نشده، آتفلانزای فصلی هم مزید بر علت خواهد شد و پاییز سختی در انتظارمان خواهد بود. خستگی کادر درمان نگرانی‌ها را بیشتر کرده است!

در جایگاه کسی که هر روز از نزدیک شاهد صف‌های طولیل بیماران برای معالجه، انجام آزمایش و بستری هستیم، عاجزانه از مردم شریف ایران می‌خواهم بیشتر رعایت کنند. اصلاً کار سختی نیست. شفا (شست‌وشوی دست‌ها، فاصله اجتماعی، استفاده از ماسک) را همیشه به یاد داشته باشید و شفای بیماران را هم از خداوند بخواهید.

زیادی به همان معنویت زیارت دست یافت؛ مشروط بر اینکه تابع قول معصوم باشیم نه خواسته دل خودمان! روشن است عظمت و بعد تعظیم شاعرانی پیاده‌روی اربعین بی‌نظیر است؛ اما به یقین تنها راه نشان دادن قدرت تشیع نیست، چه آنکه سال‌ها به دلیل حاکمیت طاغوت در عراق، شیعیان جهان از این فیض محروم بودند. اصولاً ظاهرینان بی‌توجه به فلسفه زیارت و پیاده‌روی، خودش را غایت می‌دانند و برایش موضوعیت قائل هستند و فراموش می‌کنند در ورای همه این اعمال تعبد و بندگی جای دارد. اگر نفس پیاده‌روی در تعارض با بندگی باشد، بی‌ارزش است و حتی اثرات مثبت خود را هم ندارد. اگر قرار باشد در کنار عبادتی، حق الناس ضایع شود و به جامعه ضرر برسد، روشن است آن عبادت خدا نیست و پیروی از هوای نفس است.

تعبید شیعی، برآمده از تعقل است و از این رو جامع و همه‌جانبه‌نگر است؛ هم ظواهر را مد نظر دارد هم به باطن توجه دارد، هم کمال فرد را می‌بیند و هم سعادت جامعه را. اساس تعبد است، گاه در جاده‌های عراق، گاه در منزل و خیابان‌های ایران. آخرین اربعین قرن ۱۴ شکره عظمت تعبد و تعقل و تأذیب شیعیان خواهد بود.

در اطراف بیمارستان‌ها بنا کرد. چه بسا بیماران و همراهان‌شان که نیاز روحی و معنوی و حتی مادی دارند و از آن سو کادر درمانی و خدماتی بیمارستان‌ها که چشم به راه حمایت و دلگرمی مردم هستند. چه بسیار مردمی که وضعیت معیشتی خوبی ندارند و ملت ایران در ماه مبارک رمضان با همدلی با هموطنان خود چه نقش زیبایی زدند که می‌تواند در اربعین استمرار داشته باشد. از سویی منقول است عیدت بیمار، زیارت خداوند است. همان طور که زیارت حسینی این چنین است. رسول اکرم (ص) فرمود: «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: يَابْنَ آدَمَ مَرَضْتُ فَلَمَّ تَعُدْنِي! قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَعُوذُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ!؟ قَالَ: أَمَّا عَلِمْتُ أَنْ لَوْ عَلِمْتُ لَوْ جَدْتُ عِنْدَهُ؟»؛ «خداوند تعالی در روز قیامت می‌فرماید: ای پسر آدم! من بیمار شدم اما عیادت نکردی؟ عرض می‌کنم: پروردگارا چگونه تو را عیادت ندانستی که فلان بندهم بیمار شد و عیادتش نکردی، مگر نمی‌دانستی که اگر به عیادتش روی، مرا نزد او می‌یابی؟ اگر بتوانی با رعایت نکات بهداشتی به بیماران سر زد و به آنها روحیه داد، طبق روایات می‌توان تا حد

قدرت رسیدن و حاکمیت است. تالاقی یدالله و عرش‌الله، اربعین را مظهر قدرت و عنایت الهی در زمین می‌کند. راز عظمت اربعین در همین نهفته است که در یک مسیر طولانی دل‌ها و قدم‌ها و فکرها و ذکرها همه همسو و همراستا؛ چنانکه علیرغم تلاش هر ساله دشمنان برای شکر آب کردن رابطه دو ملت ایران و عراق در آستانه اربعین با اخبار دروغین و شایعات مضحک، هر بار نقشه‌شان نقش بر آب شده است!

اما امسال به این دو، دل‌های سوخته جامانده هم اضافه شده و خدا در دل‌های شکسته است. ذات مقدسش در حدیث قدسی فرمود: «أنا عند المنكسرة قلوبهم». امسال اربعین چه باید کرد؟ بی‌تردید سینه‌های تنگ حرم و دل‌های منکسر زبان شکوه به محضر نورانی سیدالشهداء خواهند برد؛ اما جدای از آن می‌توان امسال در شهر و کشور خود، اربعین را با هم مظهر قدرت الهی کنیم. دل‌های امت اگر با هم باشند و مجتمع شوند، با همدلی و مواسات می‌توان جلسه‌ای از «یدالله مع الجماعه» را رقم زد و موبک‌های نذورات را

یادمان

غیرمحافظة کارانه از آرمان‌های انقلاب اسلامی و سربلندی ایران و ایرانی معرفی کرد که به فضل الهی مورد تاسی مدافعان کشور و نظام اسلامی قرار خواهد گرفت.»

● **جذاب، سخت‌کوش، متواضع**

سردار سرلشکر حسین سلامی در حاشیه مراسم تشییع و تدفین پیکر سردار شهید حمید خدایی در بخت زهر، گفت: «عارضه شیمیایی همیشه ریه‌های ایشان را رنج می‌داد و امروز فرمانده رشید را از دست دادیم.» وی افزود: «سردار خدایی یک شخصیت بسیار جذاب و دوست‌داشتنی، متواضع، مهربان، سخت‌کوش و دارای پشتکار بالا بود و همه خصوصیات برجسته یک پاسدار با فضیلت را داشت.» فرمانده کل سپاه با اشاره به اینکه بیش از ۱۵ سال تجربه همکاری با سردار شهید خدایی داشته‌است، خاطر نشان کرد: «همه کسانی که با او کار می‌کردند، از همکاری با او لذت می‌بردند.»

● **انسانی وارسته و پاسدار ولایت**

حجت‌الاسلام دکتر عبدالله حاجی‌صادقی نماینده ولی‌فقیه در سپاه با صدور پیامی تسلیت شهادت سردار خدایی گفت: آن مرحوم حیات کوتاه اما پربرکت خویش را وقف انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی نمود و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی با حضور در سپاه پاسداران

سردار علی (حمید) خدایی، جانباز شیمیایی دوران دفاع مقدس و معاون ایمنی و اقدامات تأمینی ستاد کل سپاه که بیش از یک دهه رئیس دفتر سردار سپهد شهید حاج‌قاسم سلیمانی در نیروی قدس سپاه بود، در روزهای گرامیادداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس و پس از یک دوره تحمل بیماری و آثار شیمیایی به حاج‌قاسم و جمع همزمان شهیدش در دوران دفاع مقدس ملحق شد. به گزارش صبح صادق سردار خدایی، بیش از ۸۰ ماه در جبهه‌های حق علیه باطل در دوران جنگ تحمیلی حضور داشت و چندین بار در عملیات‌های مختلف مجروح شده و بارها به‌دلیل عوارض شیمیایی در بیمارستان بستری شده بود. وی پس از جنگ تحمیلی در بخش‌های مختلف ستاد کل نیروهای مسلح و ستاد فرماندهی کل سپاه خدمت کرد. مراسم وداع با پیکر شهید ۴ مهر با حضور جمعی از همزمان شهید برگزار شد.

● **الگوی دفاع غیرمحافظة کارانه**

سردار سرلشکر محمد باقری رئیس ستاد کل نیروهای مسلح با صدور پیامی تأکید کرد: «خدمات ارزنده و درخشان آن شهید متواضع و مصمم در مجموعه‌های حفاظت، امنیت و اقدامات تأمینی ستاد کل نیروهای مسلح و سپاه وی را در تراز پاسداری الگو و مرجع برای دفاع

سردار جانباز حمید خدایی در چهل سالگی دفاع مقدس به همزمان شهیدش پیوست

پاسدار راستین حریم ولایت

عکس و مکت

جان فشانی در راه صیانت از سپاه و انقلاب/ شهید خدایی (نفر دوم از سمت راست) در کنار سردار شهید علی هاشمی فرمانده قرارگاه سمرقند و سرلشکر محمد باقری رئیس ستاد کل نیروهای مسلح/ سردار شهید حمید خدایی معاون ایمنی و اقدامات تأمینی سپاه که توفیق همسنگری با سردار دلپا را نیز داشت، پس از سالها تحمل درد و رنج ناشی از مجروحیت شیمیایی به باران شهیدش پیوست.

BBC Persian

برخی عربستانی‌های مقیم خارج ایران از تاسیس اولین حزب مخالف سعودی خبر دادند

گروهی از عربستانی‌های مقیم خارج کشور، از جمله در آمریکا و بریتانیا، تاسیس اولین حزب مخالف حکومت سعودی را اعلام کردند.

گروه موسوم به «شورای ملی» اعلام کرده که هدفش ایجاد دموکراسی در کشور پادشاهی عربستان است.

یکی از بنیانگذاران این حزب گفته که این اقدام، به موقع است چون شرایط در عربستان به بن بست رسیده است.

بهاره دفت ک/! بنگاه خبریراکنی بی‌سی‌فاری و ادوین‌های این صفحه که هویت یکی از آنها با نام «بهاره» چندی پیش سوژه شده بود، گویا وظیفه دارند در فروردین اخبار هم نامی از ایران بیاورند! «عربستانی‌های مقیم خارج ایران» حتما در قرارداد کاری آنها به ازای هر کلمه ایران، دستمزده می‌گیرند که این گونه ترکیب‌های تازه از بود روز می‌دهند! برخی از کلمات آینده: ایرانیان مقیم خارج عراق، ایرانیان عربستانی، خارجی‌های مقیم خارج ایران ...

شای؟ ایرانی؟ حتی اگر یک بار هم پیاده‌روی اربعین قسمت‌تان شده باشد. این روزها بیشتر از هر شخص دیگری، با نگاه به این تصاویر حسرت می‌خورید. پیاده‌روی اربعین امسال هم آغاز شده است، با این تفاوت که تنها عراقی‌ها امکان حضور در آن را دارند و همانطور که امام‌خاتمه‌ای فرمودند، امسال در خانه‌ها زیارت اربعین می‌خوانیم و دعا می‌کنیم تا سال دیگر این سعادت نصیب‌مان شود و لذت «ما، بارد»‌ها را دوباره بعد از کیلومترها پیاده‌روی بچشیم.

تصویری تحقیرآمیز برای آمریکایی‌ها، این تصویر یکی از مدرن‌ترین ناوهای آمریکایی با ده‌ها سامانه پدافندی و مراقبتی تراز اول را نشان می‌دهد؛ تصویری که یکی از معمولی‌ترین پهپادهای سپاه (ابابیل ۳) از فاصله کوتاه گرفته است، بدون اینکه حتی یکی از سامانه‌های مدرن آمریکایی بتوانند آن را ردیابی کنند. از لحظه ورود ناو «نیمینز» و ناو گروه همراهش به خلیج فارس تمام تحرکات این ناوگروه به وسیله پهپادهای نیروی دریایی سپاه رصد و پایش شد.

انعکاس |

مروری تحلیلی بر کتاب **جان بولتون** ۱۳

باتلاق بر نامه مهاجرتی

ثمانه اکوان

کارشناس بین‌الملل

برنامه مهاجرتی ترامپ که سبب ساخت دیوار در مرز مکزیک و ممانعت از ورود شهروندان تعدادی از کشورهای مسلمان به آمریکا شد، جنجال زیادی به پا کرده بود. رئیس‌جمهور آمریکا که با شعار بسستن مرزهای جنوبی به روی مهاجران غیر قانونی و پناهندگان توانسته بود پرند انتخابات ۲۰۱۶ شود، حالا خود را در پیچ و خم فضای سیاسی در واشنگتن می‌دید. بولتون البته در این میان سیاست‌گذاری نکرده بود؛ اما از نزدیک در جریان همه اقدامات کاخ سفید بود. بولتون می‌نویسد ترامپ همیشه یک جمله داشت که با آن عصبانیتش را به مسئولان فرمان‌های مهاجرتی‌اش اعلام کند: «من برای همین مسئله انتخاب شدم و حالا انتخابات را می‌بازم» که البته از حقیقت سیاسی موجود هم دور نبود. وقتی رسانه‌ها تصاویر زیادی از جدا کردن والدین از فرزندان‌شان در مرزهای جنوبی آمریکا منتشر می‌کردند، ترامپ در دقیقه نود تصمیمش را عوض کرد و فرمانی اجرایی برای لغو سیاست «تحمیل سفر» صادر کرد. بولتون در این باره می‌گوید: «اوضاع در روز ۲۰ ژوئن بدتر هم شد. در سیاست «تحمیل سفر» ترامپ آماده می‌شد که بچه‌ها را از والدین‌شان در مرز جدا کند. این کار در زمان دولت‌های پیشین مانند دولت اوایاما هم انجام شده بود. اما ترامپ بر اثر فشارهای سیاسی نظرش عوض شد. اما هیچ‌کس برنامه‌ای واقعی برای اینکه قدم بعدی چه باشد را نداشت.» ترامپ تصمیم می‌گیرد مسئله مرزها و تلاش برای جلوگیری از ورود کاروان پناهجویان را نیز به بولتون بسپارد: «ما به راهی برای خروج از این لاشه قطار نیاز داشتیم تا ترامپ یک دفعه ما را مسئول سقوط سیاست مرزی خود نماند. با این حال بر اساس گفته‌های کوشنر آخرین برخورد با نیلسن {وزیر امنیت داخلی} ترامپ را قانع ساخته بود که من باید کنترل این موضوع را در دست بگیرم. کوشنر گفت: «کریستین نیلسن از نظر ذهنی قادر به انجام دادن آن نیست.» دو روز بعد ترامپ به من گفت: «تو مسئولیت مرزهای جنوبی را بر عهده بگیر. او در هر پرونده‌ای می‌بازد. این زن خیلی ضعیف است.» ترامپ می‌خواست وضعیت اضطرار ملی اعلام کند و از قبل با آیزنبرگ {وکیل کاخ سفید} هم صحبت کرده بود. چند ساعت بعد که تنها من و کلی در دفتر بیضی بودیم، ترامپ گفت: «من به جان گفتم که کنترل مرز را در دست بگیرد.» مسئله داشت جدی می‌شد. تصمیم گرفتم پروسه مورد نیاز برای کنترل مسائل مهاجرت را در اختیار ترامپ قرار دهم.» در نهایت جان بولتون فرآیندی را که فکر می‌کرد درست است در طرحی یک صفحه‌ای نوشت و به ترامپ داد. ترامپ، طرح را از بولتون گرفت و خودش به همراه کوشنر آن را اجرایی کرد و دیگر درباره مسئله مهاجرت با بولتون صحبت نکرد: «در میانه همه این مسائل در اوایل بعد از ظهر طرح یک صفحه‌ای برای مهاجرت را به ترامپ نشان دادم. او متن را خواند و تا کرد و در جیب کتش قرارداد. تسوپ در زمین او بود. ترامپ تکه‌های متفاوتی از طرح را انتخاب کرد و آن را به طریق خودش در زمان خودش اجرایی کرد که حق او هم بود. مسائل مهاجرتی به جای اینکه باعث ایجاد سیاسی جامع شود، زمین خورد.»

نمی‌بازم مگر با تقلب!

«دونالد ترامپ» در جمع هوادارانش تأکید کرد جز در صورت وقوع تقلب، او بازنده انتخابات ماه نوامبر نخواهد بود. ترامپ گفت: «ما برنده می‌شویم، نمی‌بازیم مگر اینکه تقلب کنند. نگاه من اینطور است. نمی‌توانیم اجازه بدهیم تقلب کنند. کشورمان در خطر است، چون این آدم‌ها کشورمان را نابود می‌کنند.» رئیس‌جمهور آمریکا افزود: «ما خواستار انتقال قدرت به صورتی بسیار دوستانه هستیم، ولی نمی‌خواهیم علیه ما تقلب شود و [نمی‌خواهیم] در حالی که می‌دانیم در هزاران هزار رأی که سرنوشت متفاوتی را رقم می‌زند تقلب صورت گرفته، احمق‌بازی در بیابورم و بگویم، او، بیاید قدرت را انتقال دهیم.»

همکاری ادامه دارد

«نیکلاس مادورو» با تأکید بر اینکه همکاری کاراکاس و تهران ادامه خواهد یافت، افزود: «برنامه توسعه سامانه‌های تسلیحاتی داخلی و بومی خود را نیز پیش خواهد برد.» رئیس‌جمهور ونزوئلا توضیح داد: «ما تمام آنچه برای ایجاد سیستم تسلیحات بومی نیاز است، در اختیار داریم و در عین حال به همکاری با روسیه، چین، کوبا، ایران و تمامی جهان ادامه می‌دهیم و از آنها در زمینه علمی، فناوری و به ویژه مسائل مربوط به تسلیحات و امور راهبردی کمک دریافت می‌کنیم.» اظهارات مادورو در حالی مطرح می‌شود که آمریکا تحریم‌های جدیدی را علیه مادورو به دلیل همکاری با ایران تحمیل کرد.

واکاوی صبح صادق از وارونه‌نمایی و قلب حقیقت دفاع مقدس پس از چهل سال

جنگ تحریف

دو بدتر؛ یعنی تعرض و خطابش به آن کسانی بود که شناخته بود که اینها عاملان اصلی هستند و پشت صحنه جنگ در واقع این‌ها هستند.» (۱۳۹۹/۶/۳۱)

جنگ در دو جبهه

تحریف‌کنندگان در طول جنگ تلاش کردند تا نگذارند ملت در خدمت دفاع قرار گیرند. از این رو با ابزارهای رسانه‌ای و شگردهای تبلیغاتی خود در میدان حاضر بودند. جهان نباید متوجه عظمت دفاع مقدس این ملت می‌شد و به همین دلیل فتوحات بزرگ این ملت در طول جنگ همواره مخفی ماند و بسیاری از ملت‌های جهان متوجه عظمت عملیات‌ها و فتوحات رزمندگان نشدند. رزمندگانی که با دست‌های خالی به مصاف ارتش تاندان مسلح بعثی می‌رفتند و سرزمین‌های اشغالی را یکی پس از دیگری فتح می‌کردند. دست‌اندرکاران تحریف ارتش عراق را پر قدرت و شکست‌ناپذیر جلوه می‌دادند، سپاه اسلام را ضعیف و ضربه‌پذیر معرفی می‌کردند. با سیاست ایجاد رعب و وحشت ملت را می‌ترساندند، موفقیت‌های بزرگ در عملیات‌های غرورآفرین را پنهان می‌کردند، فرماندهان جنگ را تحریف و تضعیف و ناکارآمد معرفی می‌کردند، ایستادگی را بی‌ثمر جلوه می‌دادند، اخلافات را بزرگ‌نمایی می‌کردند و تلاش داشتند تا با شگردهای خود مردم را در مسیر ایستادگی و مقاومت بی‌تاب و خسته جلوه دهند؛ به واقع در طول هشت سال، ملت ایران در دو جبهه جنگ نظامی و جنگ تحریف در حال مبارزه با دشمن بود و خط تحریف توأمان با خط تجاوز و تحریم، در حال عملیات روانی علیه ملت ایران بود.

جنگ تحریفی که ادامه دارد...

جنگ در تابستان ۱۳۶۷ به پایان رسید، اما جنگ تحریف هیچ‌گاه پایان نیافته است! پس از پایان جنگ، تحریف‌کنندگان جنگ به خانه برگشتند! آنان همچنان در صحنه ماندند تا درس‌ها و دستاوردهای این گنجینه‌عظیم ملت ایران را تحریف کرده و به غارت ببرند! این‌گونه بود که خط تحریف پس از پایان جنگ با شدت بیشتری دنبال شد. گسترش ابزار رسانه‌ها و شکل‌گیری فضای مجازی نیز به خدمت آمد تا هزاران پایگاه اینترنتی و کانال و گروه و ده‌ها قلم بدست استخدام شده، چهره دفاع «مقدس» ملت ایران را «غیر مقدس» کند!

مهم‌ترین سرمایه ملتی بود که هنوز تا پیشرفت و آبادانی کشورش فاصله بسیار داشت. جنگ هشت ساله سرمایه بزرگی بود که اگر ابعاد آن برای ملت خوب ترسیم می‌شد، می‌توانست پیشرفت کشور را تضمین کند؛ از این رو ناکامان جنگ تحمیلی با همه توان خود به میدان آمده‌اند تا نگذارند میراث گران‌سنگ دفاع مقدس به دهه هفتادی‌ها و هشتادی‌ها به ارث رسد!

آنان در تلاشند برای نسل امروز این‌گونه جا بیندازند که دفاع موفقیت‌آمیز نبود و ما پیروز جنگ نشدیم، بلد نبودیم که از شروع جنگ جلوگیری

کنیم، مدیریت‌مان در جنگ خیلی ضعیف بود، اختلافات‌مان در درون جنگ زیاد بود، برخی کاسیان جنگ بودند و دوست داشتند تا جنگ تداوم داشته باشد، جنگ عقلانی و مدبرانه هدایت نشد و سرمایه‌های کشور بی‌دلیل به هدر رفت...؛ به دنبال القای این گزاره باطل هستند که هشت سال دفاع مقدس دوران تیره و تاری است که اگر کشور بخواهد پیشرفت کند، باید از حافظه این ملت به فراموشی سپرده شود!

مهم‌ترین مؤلفه معنوی جنگ در این میان که در معرض تهاجم خط تحریف است، فرهنگی است که از دل آن هزاران جوان مؤمن انقلابی متولد شدند و در برابر همه جهانیان ایستادند و از انقلاب و سرزمین خود حراست کردند؛ فرهنگ ایثار و شهادت که در کنار مدیریتی جهادی معجزه قرن را رقم زد. الگویی که تداوم آن در زمانه ما می‌تواند به مهم‌ترین موتور تحول در جامعه و عامل پیشرفت و آبادانی کشور و عبور از تنگناهای تحریم دشمنان قرار گیرد.

دفاع مقدس که ادامه دارد...

جوانان امروز این سرزمین می‌پرسند که چرا جنگیدیم و این سؤال یعنی هنوز جنگ در منظومه فکری آنان حائز اهمیت است. این دغدغه با جواب‌های متفن و گزارش صحیح از دفاع مقدس همواره باید زنده نگه داشته شود و این مسئله باید فهم شود که نگاه نسل دهه هفتاد و هشتاد به گذشته انتقادی و پرسشگرانه است. خلق و خوبی مقدس که می‌تواند موجب پیوند این نسل با نسل گذشته شود.

در مقابل خط تحریف در تلاش است کار را به آنجا بکشاند که دیگر پرسشگری حتی نرسد که چرا جنگیدیم! از نگاه دست‌های پشت پرده جنگ تحریف، گنجینه‌دفاع مقدس با همه گوهرهایش باید به وادی فراموشی سپرده شود و جای آن را دغدغه‌های جدیدی که مولود سبک زندگی غربی است، پر کند؛ اگر چنین شود دشمن پیروز میدان جنگ تحریف شده است!

راهسکار مقابله با خط تحریف اجزای داند، به رسمیت شمردن و جرئت دادن به جوانان این سرزمین است که با روحیه پرسشگرانه از همه ابعاد دفاع مقدس بپرسند و بکاوند و حتی انتقاد کنند و در مواجهه با آن، پاسخ‌هایی ارائه شود که جوان پرشور و پرتلاطم این روزها را به آرامش فهم و یقین و ثبات برساند. آرامشی که محصول آن پیوند خوردن و عجبین شدن با فرهنگ ایستادگی و مقاومت و جهاد است. پیوندی که آثار آن را در رویش جوانان مؤمن انقلابی در عرصه‌های علمی، نظامی، ورزشی، فرهنگی و هنری و... می‌توان مشاهده کرد؛ رویشی که در بوستان علمداری چون همت‌ها، باکری‌ها، تهرانی مقدم‌ها و سلیمانی‌ها ریشه دوانده و گل‌های معطری چون شهید مجید شهریاری‌ها، مصطفی احمدی‌روشن‌ها، محسن حججی‌ها و صدها شهید مدافع حرم را در دهه چهارم و پنجم انقلاب برای این سرزمین به ارمغان آورده است.

خیانت سازشکاران

سخنگری جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) اقدام رژیم صهیونیستی در تصویب پروژه ساخت هزاران واحد مسکونی در شهرک‌های کرانه باختری را نشان‌دهنده دروغی دانست که طرف‌های توافق‌نامه‌های عادی‌سازی درباره توقف طرح الحاق کرانه باختری در ازای عادی‌سازی بیان می‌کردند. «حازم قاسم» افزود: «چنین تصمیم‌هایی درباره گسترش شهرک‌سازی، بزرگی جنایت سازشگران در عادی‌سازی روابط‌شان با رژیم صهیونیستی را نشان می‌دهد.» وی گفت: «اعلام تصویب پروژه جدید شهرک‌سازی رژیم صهیونیستی همان چیزی بود که ما از ابتدا درباره آن هشدار دادیم و گفتیم توافقات سازش با رژیم اشغالگر آن را برای ارتکاب جرایم بیشتر در حق ملت فلسطین گستاخر می‌کند.»

فرار از شکست

بهره‌برداری ترامپ از روابط عربی - صهیونیستی

محمد رضا بلوردی

پژوهشگر مسائل غرب آسیا

اصرار و عجله‌ای که رئیس‌جمهور جمهوری خواه ایالات متحده در وضعیت کنونی برای به سرانجام رساندن بحث عادی‌سازی روابط بین کشورهای عربی با رژیم صهیونیستی دارد، تأکیدی که ترامپ بر قصد تعداد دیگری از کشورهای عربی (عمان، سوئد، مغرب و البته عربستان سعودی) برای عادی‌سازی روابط خود با رژیم صهیونیستی دارد و نیز اعلام ناگهانی موضوع آمادگی بحرین برای عادی‌سازی روابط با این رژیم، دو نکته را در پشت پرده تحولات اخیر برجسته می‌کند.

تعمیل دونالد ترامپ برای عادی‌سازی روابط بین رژیم صهیونیستی با کشورهای مرتجع عربی با اهداف سیاسی و انتخاباتی انجام می‌گیرد. او که ظاهراً در کارزار رقابت با رقیب دموکرات خود (جو بایدن) عقب افتاده است، برخلاف اعتماد به نفسی که درباره پیروزی دوباره‌اش بروز می‌دهد، نگران انتخابات آینده است؛ از همین رو تلاش می‌کند با ابزارهای گوناگونی این عقب‌ماندگی را جبران کند. برای این منظور فشار خود را به کشورهای، مانند امارات و بحرین افزایش داده است تا با کشاندن آنها به مراسم امضای توافق عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی، سیاست خارجی خود را موفق جلوه دهد. در راستای همین موضوع سیاست خارجی است که درباره موضوع توافق با ایران هم یک ادعای دروغ به دفعات و با این مضمون از زبان ترامپ شنیده شده است: «ایرانی‌ها منتظرند تا انتخابات آمریکا برگزار شود. آنها می‌خواهند با جو بایدن توافق کنند. اگر من پیروز شوم یک ماهه و یا حتی در مدت زمان یک هفته با ایرانی‌ها به توافق خواهیم رسید.» دست و پا زدن‌های ترامپ برای موفق نشان دادن سیاست خارجی خود در حالی است که برای

رأی‌دهندگان آمریکایی آنچه در آخرین درجه اهمیت قرار دارد، سیاست خارجی است؛ و تنها برای جلب نظر و همراهی لابی‌های صهیونیستی که نقش تعیین‌کننده‌ای در انتخاب آمریکا دارند مطرح می‌شود. از همین رو ترامپ فراموش نکرده است تا به صورت مداوم از این سخن بگوید که تا قبل از انتخابات آینده واکنش مقابل با کرونا تولید و به صورت رایگان بین مردم توزیع خواهد شد. به این امید که شاید از این طریق بر بخشی از ناکامی‌های خود در چهار سال گذشته سرپوش بگذارد.

درباره عادی‌سازی روابط بین رژیم صهیونیستی با امارات و بحرین را می‌توان در مقدمه‌چینی برای امری بزرگ‌تر ارزیابی کرد؛ سعودی‌ها با مطرح شدن موضوع توافق بین ابوظبی و تل‌آویو نه تنها واکنشی منفی نشان ندادند، بلکه با عبور هواپیماهای صهیونیستی از آسمان خود برای رفتن به امارات هم موافقت کردند تا از این طریق نشان دهند سکوت آنها در قبال این توافق نوعی رضایت است. از سوی دیگر درباره اقدام بحرین که تابعی از سیاست‌های عربستان سعودی است، تأکید عمده صاحب‌نظران بر این است که اقدام منامه با چراغ سبز عربستان سعودی صورت گرفته است. در واقع، سعودی‌ها و شخص بن‌سلیمان به دنبال ارزیابی واکنش‌هایی هستند که نسبت به موضوع عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی نشان داده می‌شود تا در صورت آماده بودن فضا خود نیز وارد این روند شوند. هرچند در ظاهر ریاض همچنان بر طرح موسوم به «ابتکار عمل عربی» (۲۰۰۱) تأکید دارد که براساس آن در صورت عقب‌نشینی رژیم صهیونیستی به مرزهای ۱۹۶۷، کشورهای عربی هم آن را به رسمیت شناخته و روابط خود را با این کشور عادی خواهند کرد. طرحی که اساساً مورد توجه مقامات تل‌آویو قرار نگرفته است و با توجه به دستاوردهایی که این رژیم در سال‌های اخیر در نزدیک شدن با برخی رژیم‌های عرب داشته، بعید است در آینده نیز عملی شود.

آسیایی در برابر آسیایی

اهداف آمریکا از تشکیل ناتوی آسیایی

اسماعیل باقری

کارشناس مسائل افغانستان

بردن تردیدهای آنها در این رابطه هستند؛ اما واقعیت این است که هند به دنبال افزایش وزن منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای خود است و به همین منظور و برای استفاده از ظرفیت‌های آمریکا، روابط خود را با این کشور گسترش می‌دهد. در این میان، آمریکا تلاش می‌کند با ایجاد شکاف بین هند و چین، دهلی‌نورا را به خود نزدیک‌تر کند؛ اما هند مخالف تشدید تنش با چین بوده و از انجام مذاکره با پکن حمایت می‌کند. درباره موضع هند باید گفت، این کشور به ناتوی آسیایی نخواهد پیوست؛ زیرا آمریکا هیچ‌گاه در شرایط سخت به کمک هند نیامده و در حال حاضر نیز روس‌ها یکی از اصلی‌ترین تأمین‌کنندگان تسلیحات مورد نیاز هند هستند. آمریکا می‌خواهد سیاست خارجی هند را زیر سؤال ببرد و پیوستن هند به ائتلاف ناتوی آسیایی به معنای ضربه زدن به روابط دهلی با مسکو است.

ب رویکرد ایران، روسیه و چین واقعیت این است که آمریکا برای مهار چین، روسیه و ایران، دنبال ناتوی آسیایی است؛ اما رزمایش مشترک دریایی ایران، روسیه و چین در خلیج فارس، خود تأیید و تأکید عملی بر این نکته است که پروژه مهار چین، ایران و روسیه، شکست خواهد خورد. همکاری‌های سیاسی و نظامی ایران با روسیه به‌ویژه در سوریه و عراق و همکاری‌های اقتصادی و سیاسی ایران با چین و امضای توافق‌نامه اقتصادی ۲۰ ساله و بیش از صد میلیارد دلاری به‌ویژه در بندر چابهار آسیایی را به یک ائتلاف شبیه ناتو نزدیک کرده است. بدون شک، با پیوستن سایر کشورهای آسیایی، می‌توان به سمت ایجاد ناتوی آسیایی حرکت کرد تا ضمن حل و فصل بسیاری از مشکلات امنیتی منطقه، روابط سیاسی و اقتصادی را گسترش داد و اجازه نداد تا آمریکا و متحدان غربی و عربی آن از تروریسم در منطقه حمایت کرده و موجب تداوم و افزایش ناامنی و جنگ و خشونت در آسیا شوند.

دست‌پُر ایران

شکستن راهبرد ترامپ

فارین پالیسی: پس از ناکامی گسترده ماه گذشته آمریکا در شورای امنیت سازمان ملل متحد، جایی که فقط جمهوری دومینیکن از قطعنامه پیشنهادی واشنگتن برای تمدید نامحدود تحریم‌های تسلیحاتی علیه ایران پشتیبانی کرد، اکنون مشخص شده راهبرد ترامپ درباره ایران در رسیدن به هدف خود شکست خورده است. این سیاست هم‌زمان نه تنها مقاومت هماهنگ دیپلماتیک، بلکه سرمایه‌گذاری در اقدامات متقابل اقتصادی با هدف دور زدن برتری دلار در نظم مالی جهانی را به دنبال داشته است.

آغاز صف‌بندی‌ها

عمان‌دیلی: عقب‌نشینی آمریکا از منطقه که گام‌های اولیه‌اش از عراق و افغانستان برداشته شد، در واقع مقدمه‌ای برای ایجاد خلأ در منطقه است. امکان دسترسی اسرائیل به آب‌های خلیج فارس، زمینه را برای هرگونه منازعه میان ایران و اسرائیل فراهم می‌کند. مسئله صف‌بندی‌های کنونی، به ضرر امنیت منطقه خلیج فارس خواهد بود و منافع این کشورها و نسل‌های آتی را تأمین نخواهد کرد.

توسعه برنامه موشکی

ریسپانسیبلیسمت گرفت: وقتی صدام حسین حملات موشکی به ایران را آغاز کرد، ایران توانایی تلافی نداشت. غرب ایران را تحریم کرد و این کشور مجبور شد برای ساده‌ترین تجهیزات نظامی و موشکی به لیبی و کره شمالی متوسل شود. ایران نیروی هوایی پیشرفته‌ای هم نداشت. این وضعیت به احساس نیاز در رهبران ایرانی برای ایجاد و توسعه یک برنامه موشکی بومی منجر شد و امروز، آنها بزرگ‌ترین زرادخانه موشکی در منطقه را دارند و آمادگی از دست دادن آسان این ابزار دفاع مشروع را ندارند.

دوام محور مقاومت

میدل‌ایست مانیتور: بازیگران محور مقاومت با وجود تحریم‌های شدیدالحن اقتصادی ایالات متحده و دیگر کشورها در جامعه بین‌المللی، توانسته‌اند دوام بیاورند. آنها همچنین بیش از هر زمان دیگری از حمایت طبقه خاصی از دانشگاهیان، روشنفکران، استراتژیست‌ها، سازمان‌های خبری و صاحب‌نظران برخوردار هستند

جهان

شماره ۹۶۹ | دوشنبه ۷ مهر ۱۳۹۹

صداقت

یادداشت

سفر ظریف به مسکو تحکیم مناسبات راهبردی

محمدصادق مصطفوی

کارشناس بین‌الملل

سفر محمدجواد ظریف به روسیه بخشی از راهبرد فعال دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران برای تقویت مناسبات دوجانبه با مسکو و همچنین کاستن از تنش‌هایی است که قدرت‌های فرامنطقه‌ای در منطقه ایجاد کرده‌اند. این سفر در حالی انجام می‌شود که عرصه بین‌الملل نسبت به دهه گذشته وضعیت متفاوتی دارد. در وضعیت کنونی نه تنها قدرت‌های جهانی، از جمله آمریکا قادر به اثرگذاری بر روندهای منطقه‌ای نیستند. سفر وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران به مسکو نیز بر اساس این تغییر در مناسبات بین‌المللی از چند جنبه مهم و کلیدی برخوردار است:

۱- در روزهای اخیر ترامپ با وجود خروج از برجام، تلاش کرد سازوکار ماشه را با هدف بازگشت کامل تحریم‌های ضد ایرانی فعال کند؛ از این رو می‌توان گفت این سفر در کنار اظهار نظرهایی که این اقدام آمریکا را پشت پا زدن به مناسبت‌های بین‌المللی معرفی کردند، از ناکارآمدی سیاست خارجی آمریکا و انزوای هر چه بیشتر این کشور در صحنه بین‌المللی حکایت دارد؛

۲- هم‌زمانی این سفر با رزمایش «قفقاز ۲۰۲۰» که با مشارکت روسیه، ایران، چین و برخی دیگر از کشورهای منطقه در جریان است، پیام مهم دیگری برای آمریکا و متحدان منطقه‌ای‌اش دارد مبنی بر اینکه آنچه مناسبات منطقه‌ای و معماری امنیت را در روابط کشورها رقم می‌زند، در دوره جدید به تحمل اراده قدرت‌های فرامنطقه‌ای باز نمی‌گردد؛ بلکه منافع مشترک کشورها در حوزه‌های اقتصادی و امنیتی تعیین‌کننده است؛

۳- در حالی که واشنگتن در تلاش است با افزایش انزوای بین‌المللی ایران و تقویت تحریم‌های جمهوری اسلامی رفتار منطقه‌ای این کشور را کنترل کند و شکست‌های خود در سوریه و عراق را جبران کند، ولی سفر مذکور و دیگر اقدامات منطقه‌ای و حتی فرامنطقه‌ای جمهوری اسلامی، از جمله صادرات بنزین و فرآورده‌های نفتی به کشورهای دیگر جهان، از جمله ونزویلا از گسترش مناسبات منطقه‌ای و بین‌المللی کشور ایران حکایت دارد، روابطی که به سادگی و با تهدید ابرقدرت رو به افول، همچون آمریکا از هم نخواهد پاشید؛

۴- به عنوان آخرین نکته به این موضوع نیز باید توجه کرد که تقویت روابط ایران و روسیه در پرتو سفر ظریف و اقداماتی از این دست با توجه به نزدیکی انتخابات آمریکا این پیام را برای رأی‌دهندگان این کشور خواهد داشت که سیاست خارجی آمریکا برخلاف آنچه ترامپ تلاش دارد به مردم این کشور القا کند، در عمل شکست خورده و موفق به تحقق اهداف خود نشده است؛ از این رو موجب اثرگذاری منفی این موضوع بر اقبال رأی‌دهندگان به دولت کنونی آمریکا خواهد شد.

هر چند سفر ظریف به روسیه و دیدار با «لاوروف» در ظاهر امری طبیعی و ناشی از روابط معمولی دو کشور همسایه است، اما آنچه این سفر را مهم کرده است، وضعیت کنونی منطقه و جهان و تلاش آمریکا برای انزوای ایران و تحت فشار قرار دادن کشورهای، همچون روسیه و چین برای دور نگه داشتن آنها از ایران است، تلاش‌هایی که این سفر از بی‌ثمر بودن آنها حکایت دارد.

یادداشت

نقش متقابل مردم و مسئولان در اقتصاد دفاع مقدس

عبدالمجید شیخی
اقتصاددان

تفاوت اقتصاد ایران در زمان جنگ تحمیلی با زمان جنگ تحریمی موجود از چند جنبه باید تفسیر و تحلیل شود. نمایش روحیه ایثارگری و قناعت مردم مهم‌ترین ویژگی در دوران دفاع مقدس است که یک پشتوانه بسیار قوی برای اقتصاد کشور و رویارویی هر چه بهتر و قوی‌تر با دشمن یعنی به شمار می‌رفت. از این نظر یادآوری دوران دفاع مقدس حائز اهمیت است که اگر چه مردم از نظر اقتصادی در تنگنای گوناگونی قرار داشتند؛ اما به دلیل قناعت در زندگی تلاش می‌کردند با کمترین عایدی زندگی خود را بگذرانند؛ اما در جنگی که دشمن به آنها تحمیل کرده بود متحمل شکست و خسارتی مانند از دست دادن خاک و ناموس خود نشوند. گفتنی است، با اینکه امکانات لازم برای دفاع از کشور چندان مهیا نبود؛ اما پررنگ بودن روحیه ایثارگری در آحاد مردم سبب می‌شد آنها حتی از طلا و اموال خود به نفع حمایت از رزمندگان اسلام بگذرند. به عبارت دیگر، آنها افزون بر قناعت در زندگی و بذل جان خود در راه دفاع از کشور، به اقتصاد ملی نیز کمک شایان توجهی می‌کردند. از سوی دیگر، مسئولان با ریخت و پاش، هزینه‌های نابجا به نظام تحمیل نمی‌کردند، آنها منابع و درآمدهای هر چند کم و محدود کشور را با مدیریت درست به سمتی هدایت می‌کردند که در جهت تأمین اهداف نظام و پاسخ‌دهی به نیازهای جبهه و جنگ و رزمندگان باشد؛ از این رو آن زمان با اینکه هزینه‌های دفاع مقدس و تأمین تسلیحات و بسیاری از مسائلی که در جنگ به اقتصاد کشور تحمیل می‌شد بالا بود؛ اما به واسطه اینکه بودجه عمومی کشور به بهترین نحو ممکن هزینه می‌شد و هزینه‌های غیر مرتبطی به بودجه تحمیل نمی‌شد، اقتصاد به خوبی مدیریت شده بود. البته مردم هم به شدت در کاهش هزینه‌های اقتصادی نظام با مسئولان همکاری می‌کردند. مجموعه این عوامل سبب شد اقتصاد ایران طی آن سال‌ها به خوبی و بدون کوچک‌ترین مشکلی اداره شود.

آنچه از دوران دفاع مقدس چه در زمینه اقتصادی و چه سیاسی و فرهنگی باید دانستاً الگوبرداری شود، نحوه مدیریت اقتصادی کشور و مشارکت مردم و همدلی مسئولان با مردم است. بیشتر مردم در آن زمان در جهات گوناگون به ویژه در جهات مرتبط به موضوعات دفاعی، امنیتی، نظامی و اقتصادی به عنوان پدافند عامل و پدافند غیر عامل در کنار انقلاب بوده و برای هر گونه پشتیبانی از انقلاب با جان و دل حاضر و آماده بودند. به هر حال بدیهی است که انقلاب‌ها شرایطی را رقم می‌زند که مردم آن جامعه تا مدت زمانی، جنب‌وجوشی در نظام اجتماعی آن جامعه ایجاد می‌کنند، اما پس از فروکش کردن حوادث و شرایط آن جامعه تا حدودی دچار رخوت شده و انتظارات به شدت افزایش می‌یابد، در حالی که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی این موضوع نه تنها به سرعت افت نکرد، بلکه تقویت نیز شد.

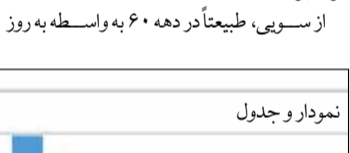
اقتصاد ایران چگونه در دفاع مقدس ثبات داشت؟

داشته باشند؛ موضوعی که شاید بتوان آن را برگ برنده اقتصاد ایران در آن ایام دانست.

جالبی ماجرا اینجاست که در سال‌های جنگ تحمیلی با وجود شدیدترین تحریم‌ها در کنار هزینه‌های تحمیلی به کشور، کاهش عرضه محصولات به واسطه تمرکز کشور و دولت بر جبهه‌های جنگ، رشد منفی اقتصادی به دلیل بمباران‌های صورت گرفته بالایشگاه و نیروگاه‌های کشور در کنار نبود سرمایه‌گذاری‌های جدید در بخش تولید به واسطه جنگ، بیشترین نرخ تورم در این سال‌ها مربوط به سال ۱۳۶۷ بوده که عددی حدود ۲۸ درصد را نشان می‌دهد. این در حالی است که در سال‌های بعد از پایان جنگ نرخ تورم در مقاطعی چون دهه ۷۰، اوایل دهه ۹۰ و سال‌های اخیر اعدادی چون ۴۹ درصد، ۳۵ درصد و ۴۱ درصد را تجربه کرده است؛ یعنی بعد از پایان جنگ تحمیلی کشور حداقل در سه مقطع شاهد تورمی بالاتر از بیشترین نرخ تورم در سال‌های جنگ بوده است. (نمودار و جدول)

وضعیت درآمدی کشور

البته کشور در تمام مقطع هشت ساله دفاع مقدس از نظر اقتصادی وضعیت یکسانی را تجربه نکرد؛ بلکه دو عامل قیمت جهانی نفت و موفقیت‌ها و پیروزی‌های رزمندگان ایرانی در میدان نبرد تأثیرات مستقیمی بر وضعیت اقتصادی کشور داشت. برای نمونه، پس از آزادی خرمشهر، اعتبار ایران به منزله کشوری با ثبات که اگر چه مورد تهاجم و حمله دشمن قرار گرفته بود اما توانسته بود دست بالا را در میدان نبرد از آن خود کند، مورد پذیرش همه کشورهای منطقه و حتی جوامع بین‌المللی قرار گرفته بود.

ضرب جینی

اگر چه اقتصاد ایران طی سال‌های جنگ توانست در توزیع کالا‌های اساسی مردم عملکرد مناسبی داشته باشد و عملاً پدیده‌هایی مانند فقر مطلق تا حدودی مهار شود؛ اما ضریب جینی به منزله شاخصی برای بررسی نابرابری موجود در جامعه شرایط مناسبی را تجربه نکرد که این موضوع با توجه به وضعیت خاص کشور مسئله عجیبی به

سال	تورم
۱۳۶۰	۲۲/۸
۱۳۶۱	۱۹/۲
۱۳۶۲	۱۴/۸
۱۳۶۳	۱۰/۴
۱۳۶۴	۶/۹
۱۳۶۵	۲۳/۷
۱۳۶۶	۲۷/۷
۱۳۶۷	۲۸/۹

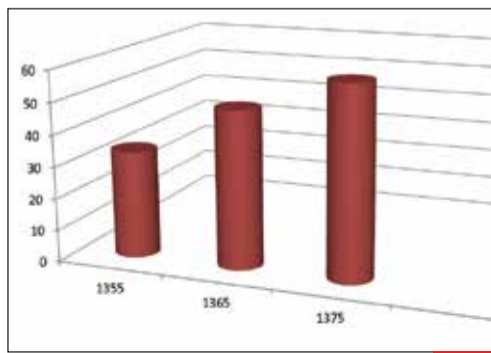
شمار نمی‌رفت. به گونه‌ای که در سال‌های نخست دهه ۶۰، شاخص‌های نابرابری شامل ضریب جینی و نسبت هزینه دهک دهم (ثروتمندترین) به دهک اول (فقرترین) افزایش یافت و بنابر تعبیر مرسوم، به سمت وضعیت نامطلوب حرکت کرد. ضریب جینی در سال ۱۳۵۹ مساوی ۰/۳۹۸۴ بود و آماری از سال ۱۳۶۰ در دسترس نیست؛ اما رقم گزارش شده برای سال‌های ۱۳۶۱ و ۱۳۶۲ به ترتیب مساوی ۰/۴۴۱ و ۰/۴۵۴ است. این شاخص در سال‌های ۱۳۶۳ و ۱۳۶۴ کاهش یافت و به ترتیب به ۰/۴۳ و ۰/۳۹۱ رسید؛ اما در سال ۱۳۶۵، این روند متوقف شد و ضریب جینی به ۰/۳۹۴ افزایش پیدا کرد. در سال‌های ۱۳۶۶ تا ۱۳۶۸ این افزایش به صورت مستمر ولی با رشدی تقریباً ناچیز و شاید قابل چشم‌پوشی ادامه داشت. ارقام گزارش شده برای سه سال دوره یادشده به ترتیب ۰/۴۰۳۸، ۰/۴۰۹۲ و ۰/۴۰۹۲ است. در سال ۱۳۶۹ این شاخص کمی کاهش یافت و به ۰/۳۹۶۹ رسید. همان‌طور که انتظار می‌رود، نسبت هزینه دهک بالا به پایین نوساناتی مشابه ضریب جینی را تجربه کرده است؛ اگرچه این اتفاق با ابعادی متفاوت رخ

داده است. نسبت مذکور در سال ۱۳۵۹ مساوی ۱۷/۹ بوده و در سال ۱۳۶۱ به ۲۲/۲ رسیده است. در سال ۱۳۶۲ این نسبت به ۲۵/۵ افزایش پیدا کرد و سپس در سال ۱۳۶۳ به ۱۸/۵ کاهش یافت. افت یادشده در سال ۱۳۶۴ هم ادامه داشت؛ اما در سال ۱۳۶۵ وارد روند افزایشی شد و به ۱۷ رسید. در سال‌های ۱۳۶۶ تا ۱۳۶۸، ارقام ۱۷/۳، ۱۷/۳ و ۱۷/۶ ثبت شدند. در سال ۱۳۶۹ رقم ۱۵/۹ برای این نسبت به ثبت رسید.

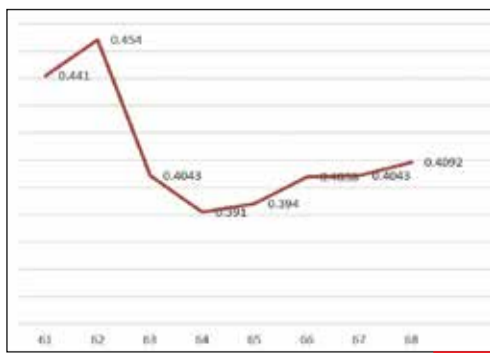
نرخ رشد جمعیت

رشد بالای جمعیت را می‌توان یکی از مهم‌ترین اتفاقات رخ داده در این دهه دانست؛ به گونه‌ای که بعدها اصطلاحی تحت عنوان متولدان دهه ۶۰ یا دهه شصتی‌ها در ادبیات محاوره‌ای کشور شکل گرفت. متولدان فروردین ۱۳۶۰ تا اسفندماه ۱۳۶۹ که بخش قابل توجه و بسیار مهمی از جمعیت دانش‌آموزان، دانشجویان، سربازان و نیروی کار کشور طی دهه‌های ۷۰ تا ۹۰ را تشکیل دادند. براساس گزارش مرکز آمار ایران، جمعیت کشور از ۳۳/۷ میلیون نفر در سال ۱۳۵۵، به ۴۹/۴ میلیون نفر در سال ۱۳۶۵ و ۶۰ میلیون نفر در سال ۱۳۷۵ رسید. ارقام مرکز آمار ایران نشان می‌دهد، میانگین سالانه رشد جمعیت طی سال‌های ۱۳۵۵ تا ۱۳۷۰ مساوی ۳/۴۴ درصد و طی سال‌های ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵ برابر با ۳/۹۱ درصد بوده است. برای درک بالا بودن این رقم می‌توان گفت، با رشد ۳/۵ درصدی، جمعیت کشور طی حدود ۲۰ سال جمعیت از سال ۱۳۳۵ تاکنون، در دوران مذکور رخ داده است. جالب اینکه ممکن است برخی گمان کنند عمده رشد جمعیت در نقاط روستایی و خارج از کلان‌شهرها بوده است؛ در حالی که بر اساس آمار رشد جمعیت در نقاط شهری به مراتب بالاتر از نقاط روستایی گزارش شده است. البته می‌توان بخش عمده‌ای از این موضوع را به افزایش شهرنشینی و مهاجرت روستاییان به شهرها مرتبط دانست. بر اساس آمارهای مرکز آمار ایران در سال‌های ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵، رشد جمعیت در نقاط شهری ۵/۴۱ درصد و در نقاط روستایی ۲/۲۷ درصد بوده است. آمار بسیار جالب دیگر این است که با بررسی سال‌های ۱۳۴۴ تا ۱۳۹۴، یعنی طی نیم قرن متوجه می‌شویم بیشترین میزان تولد در سال ۱۳۵۹ (سال آغاز جنگ تحمیلی) ثبت شده است. در آن سال دو میلیون و ۴۵۰ هزار نفر به دنیا آمده‌اند.

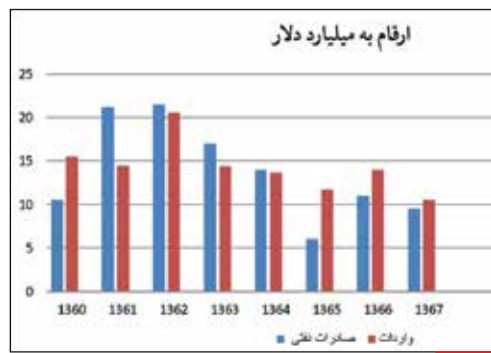
پس از این سال، بیشترین رقم‌های ولادت ثبت‌شده به سال‌های دهه ۱۳۶۰ مربوط می‌شود. در سال ۱۳۶۰ دو میلیون و ۴۲۱ هزار نفر در ایران به دنیا آمدند و مجموعاً طی سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۹، بیش از ۲۰ میلیون نفر متولد شدند. رشد جمعیت طی دهه ۱۳۶۰، در بسیاری از شاخص‌های دیگر نیز نمایان بود. تراکم جمعیت کشور که در سال ۱۳۴۵ مساوی ۱۵/۸ نفر در کیلومتر مربع بود، با جهشی قابل توجه در سال ۱۳۶۵ به ۳۰/۳ نفر افزایش پیدا کرد. در سرشماری سال ۱۳۹۰، این رقم مساوی ۴۶/۱ نفر گزارش شده است. از جمله اتفاقات مثبت در دهه‌های پس از جنگ که ریشه‌های آن را باید در رشد بالای جمعیت در دهه ۱۳۶۰ دانست، افزایش میزان باسوادی بود که بخشی از آن را می‌توان ناشی از تحولات سیاسی و اجتماعی و شکل‌گیری نهضت سوادآموزی دانست. در حالی که در سرشماری سال ۱۳۵۵ کمتر از نصف جمعیت شش‌ساله و بیشتر، یعنی ۴۷/۵ درصد ایرانیان باسواد بودند، طی سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۷۵ این رقم به ترتیب به ۶۱/۸ درصد و ۷۴/۱ درصد افزایش پیدا کرد

جمعیت ایران به میلیون نفر

نرخ رشد جمعیت در دهه ۶۰

میزان صادرات نفتی و واردات در سال‌های ۶۰ تا ۶۷

تقویم انقلاب

شاه و سلطنت در مخمصه

سیدمهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

هفته اول مهر ماه سال ۱۳۵۷، وضعیت رژیم شاه روز به روز وخیم تر شد، رژیم شاه پس از ماجرای ۱۷ شهریور، زلزله طیس در بن بست و مخمصه گیر افتاد. در این زمینه چندین عامل موثر بود:

- ۱- شاه و سلطنت از اساس متزلزل بود. نگاهی به سوابق روی کار آمدن محمدرضا شاه نشان می دهد، وی سلطنت را به طور موروثی از پدر کودتاچی اش به ارث برده بود و با پشتوانه انگلیسی ها بر مسند قدرت پوشالی تکیه زده بود. او بدون هیچ پایگاه اجتماعی مردمی و تاریخی در رأس قدرت بود و هیچ گاه در موضع قدرت و ثبات قرار نداشت. به این ترتیب، در تحولات شهریور ۱۳۵۷ بر اندام حاکمیت سست او لرزش انداخت و به سمت و سوی سقوط غلتید.

- ۲- دولت و دستگاه های حاکمیت با نخست وزیر «شرف امامی» به طور کلی مات و میبوت شده بودند و در موضع انفعال و ضعف قرار داشتند. او که با شعاع فریبند «آشتی ملی» و تظاهر به دین و مذهب پست دولت را در اختیار گرفته بود، در کمتر از ۱۵ روز از شروع کارش، هم حکومت نظامی را بر تهران و ۱۱ شهر حاکم کرد و هم خشونت گرای بر مردم را از حد گذراند؛ به ویژه در کشتار خونین روز ۱۷ شهریور و زلزله طیس به رسوایی کشیده شد و کار به جایی رسید که شریف امامی خود در جست و جوی فرار بود.

- ۳- در مقابل امام خمینی (ره) در جایگاه رهبر انقلاب مورد حمایت مردم بود و در موضع قدرت و ابتکار عمل قرار داشت. گفتنی است، حجم پیام رسانی امام (ره) در شهریور از هر ماه دیگری بیشتر است و محتوای پیام ها تندتر و کوبنده تر از گذشته است و هدایت گری قوی تری ارائه داده اند؛ برای نمونه، در پیامی که ایشان روز ۳۰ شهریور به مناسبت آزادی «آیت الله قمی» از زندان داده اند، آمده است: «آزادی جناب عالی پس از دوازده سال زندان غیر قانونی و غیر انسانی به جرم حق گوئی و حق طلبی موجب مسرت گردید... شعار مردم مسلمان ایران باید قطع ید اجانب و عمال خائن آنان که در رأس آن شاه است، باشد.» امام (ره) تأکید می کنند: «همه باید بدانند که ملت ایران شاه را نمی خواهد و هر کس که شاه و سلطنت او را بخواهد، خائن است.»

- ۴- مردم، نهادها، مراکز فرهنگی و علمی، احزاب و گروه های سیاسی مخالف رژیم شاه روز به روز صفوفشان فشرده تر شده و موفق می شدند فشار سیاسی، اجتماعی را بر دستگاه های حاکمیت در سیر صعودی قرار دهند. این در حالی است که شاه و سلطنت و دستگاه های امنیتی روز به روز از موضع شان عقب نشینی می کردند. می توان گفت در وضعیتی که حکومت نظامی با رعب و وحشت دامن زده می شد، جوانان با شجاعت تمام برای مقابله آمادگی نشان می دادند. البته مردم در چار چوب رهنمودهای امام (ره) به نیروهای مسلح به ویژه ارتش روی خوش نشان می دادند که این خود گامی بلند در کاهش خشونت و ایجاد همدلی در جامعه بود.

جاسوسی برای دشمن

مروری گذرا بر عملکرد منافقین در جنگ تحمیلی

ایران وجود نداشت. غفلت رجوی و نظریه پردازان نظامی وی از وضعیت فکری-سیاسی داخلی ایران را می توان علت اصلی شکست سازمان منافقین در عملیات مرصاد به شمار آورد. شش روز پس از قبول قطعنامه از جانب ایران و در حالی که نیروهای عراقی با زیر پا گذاشتن توافقات ۵۹۸ بار دیگر به خرمشهر حمله کرده و تا آستانه تصرف آن پیش رفته بودند، سازمان مجاهدین عملیاتی با نام «فروغ جاویدان» را آغاز کرد. مسعود رجوی در شب آغاز عملیات گفت: «بر اساس تقسیمات انجام شده، ۴۸ ساعته به تهران خواهیم رسید... کاری که ما می خواهیم انجام دهیم در حد توان و اشل یک ابر قدرت است؛ چون فقط یک ابر قدرت می تواند کشوری را ظرف این مدت تسخیر کند... از پایگاه نوزه هم ترسی نداشته باشید؛ هر سه ساعت به سه ساعت دستور می دهیم هوایمهای عراقی ببینند و آنجا را بمباران کنند. پایگاه هوایی تبریز را هم با هوایمها هر سه ساعت به سه ساعت مورد هدف قرار خواهیم داد... علاوه بر آن، ضد هوایی و موشک سام ۷ هم که داریم... هواپیروزی عراق تا سرپل ذهاب به همراه ستون ها خواهد بود. از نظر هوایی ناراحت نباشید چون هوایمهای عراقی پشتیبان ما هستند و تمام ماشین ها به صورت ستون حرکت می کنند.» فروغ جاویدان به کمبندگاه و قتلگاه این خیال پردازان تبدیل شد و شمار زیادی از منافقین طی چندین ساعت به درک واصل شدند و باقی مانده سپاه شکست خورده منافقین به عراق گریختند و توهمات سران منافقین پوچ شد.

منافقین یک عملیات ایذایی برای فریب رزمندگان ایرانی به نام «آفتاب» در غرب شوش انجام دادند. یکی دیگر از خیانت های منافقین در روزهای پایانی خرداد ۱۳۶۷ اتساق افتاد که منافقین به کمک ارتش عراق به مهران و دهلران حمله کردند. منافقین در این نبرد که نام «چلچراغ» را برای آن انتخاب کرده بودند، موفق می شوند وارد مهران شوند. رجوی طی سخنانی مدعی شد وقتی می توایم یک عملیات شهری را آغاز کنیم، دسترسی به تهران چندان مشکل نیست. البته سازمان پس از سه روز به طور کامل منطقه را ترک می کند و به عراق بر می گردد. در تیر ماه ۱۳۶۷ جمهوری اسلامی ایران به طور رسمی قطعنامه ۵۹۸ را پذیرفت. با اعلام خبر پذیرش قطعنامه از سوی ایران، نقشه ها و طرح های قبلی سازمان با بن بست مواجه شد. سازمان برای فرار از وضعیت به وجود آمده ناشی از پذیرش قطعنامه از سوی ایران، مجبور شد به حمله دست بزند تا به قول رجوی از سوخت رفتن نیروها جلوگیری کند. او فرصت نیافت تا سازماندهی چندان منسجم و یکواختی را بین نیروهایش ایجاد کند و مجبور شد در مدت زمان اندکی، حمله به ایران و فتح تهران و سقوط جمهوری اسلامی ایران را طراحی کند. این طرح و برنامه مدون پیش از آنکه شکل یک اتخاذ استراتژی نظامی داشته باشد، به طنز شبیه بود. نقطه اتکای تئوریک مسعود رجوی، حمایت های مردمی بود، اما غافل از اینکه مردم، تصور مطلوبی از وی و نیروهایش نداشته و کمترین اعتماد ممکن نسبت به آنها در لایه های فکری و تجربی ملت

برق و... را به رجوی می داد تا سازمان پاسخ های آن را تحویل دهد. این گروهک در خلال جنگ تحمیلی، اعزام گروه هایی برای انجام عملیات های ترور و خرابکاری به ویژه ترور رزمندگان و فرماندهان نظامی در داخل ایران، جاسوسی از تحرکات نظامی ایران، انجام تبلیغات مسموم از طریق رادیوی اختصاصی این گروه در عراق و نیز شایعه سازی برای تحت الشعاع قرار دادن حمایت های مردمی از جبهه ها را در دستور کار داشت. منافقین در طول جنگ، شش مکالمات بی سیمی و تلفنی نیروهای ایرانی را انجام می دادند و در سرکوب شیعیان و کردهای عراق از سوی رژیم بعث نقش مهمی داشتند. همچنین ترور مسئولان و نظامیان و رزمندگان، تخلیه تلفنی، جاسوسی و جمع آوری اطلاعات را دنبال می کردند. ۲۹ خرداد ۱۳۶۶، یعنی یک سال پس از استقرار کامل در عراق، پیام رجوی مبنی بر تأسیس ارتش آزادی بخش ملی منتشر شد. نظامیان این ارتش از دو هزار نفر تجاوز نکرد و تنها در عملیات مرصاد با فراخوان و هزینه های هنگفت و کمک رژیم بعث منافقین توانستند تعداد را به ۶ هزار نفر برسانند. این ارتش بلافاصله به ابزاری در دست عراق تبدیل شد تا از سازمان برای حملات ایذایی و کوچک استفاده کند. در فروردین سال ۱۳۶۷، عراق غافلگیرانه فاو را که دو سال و سه ماه در اختیار ایران بود، با به کارگیری سلاح شیمیایی پس گرفت. بعدها روشن شد اطلاعات گردآوری شده از سوی منافقین در این عملیات برای عراقی ها بسیار حائز اهمیت بوده است. افزون بر این، در همان دوران

حافظه

کمک هایی برای استعمارگری

معجزه برزیلی

پرداخت می شود، چند برابر اصل مبلغ دریافتی است. هر دلاری که پرداخت می شود دو یا سه دلار برای وام دهنده بازپس می آورد و پرداخت منافع، اغلب اوقات معادل کل صادرات است و به این ترتیب هر گونه توسعه امکان ناپذیر می شود. بنابراین از کشورهای که از سر ریکاری «در حال توسعه» خوانده می شوند صحبت نیست، بلکه صحبت از کشورهایی است که از طریق وابستگی رویه رشد، به فقر فزاینده محکوم شده اند. به اصطلاح «کمک» به کشورهای جهان سوم یکی از مؤثرترین عوامل تشدید وابستگی و سیر فقیرتری کشورهای مذکور است. صنعتی کردن کشورهای جهان سوم و انتقال تکنولوژی وسیله دیگری در راه استقرار سلطه و افزایش منافع برای کشورهای ثروتمند است. نمونه گویای این امر همان «معجزه برزیلی» توسعه صنعتی و دخول تکنولوژی کشورهای ثروتمند در جنگل آمازون است. همچنین در تمام زمینه های اقتصادی، با همکاری مدیران صنعتی محلی، نوعی از توسعه ایجاد شده که مراکز تصمیم گیری آنها در خارج از کشور است و به این ترتیب وابستگی اقتصادی کامل ایجاد می کند.»

زخم دیگر، کمبود دانش های علمی و فنی است. غرب طی قرون متمادی کوشیده است مردم مستعمرات و نیمه مستعمرات را در حد کارگران و دهقانان ساده نگه دارد. چنان بوده است که امروز جهان سوم خود را نیازمند کمک های علمی و فنی غرب احساس می کند و این خود اسارت دهشتناکی است.

پس از جنگ جهانی دوم، پیمان های غیرمنصفانه، قراردادهای گمراهی، فشارهای سیاسی و اسارت مالی جانشین روابط اداری استعماری شد. قدرت های استعماری که به دنبال جنگ ناتوان شده بودند، برای مقابله با جنبش های آزادی خواهانه ملت های جهان سوم به تغییر شکل شیوه استعمار دست زدند، بدون آنکه در محتوا و ماهیت آن تغییری ایجاد کنند. به زودی کنترل مالی شدید، به جای اشغال کشورها و اداره مستقیم یا غیر مستقیم آنها جهان سوم را پر کرد. در نظام استعمار آنچه مورد نظر بود، استثمار ملل از نظر کار ارزان و مواد اولیه فراوان بود. استعمار فقط به این مطلب توجه داشت که حداکثر سود را به دست آورد و درآمد ملی خود را به حد اعلی رشد برساند. به این ترتیب، سطح زندگی های گوناگون امروز، با فواصل عمیق به وجود آمد. «روژه کارودی» معتقد است، سازوکار عمل استعمار آسان است: «با سرمایه گذاری، وام و حتی کمک بلاعوض به کشورهای آمریکای لاتین- برای «کمک» به آنها در راه صنعتی شدن- موافقت می شود. ولی در واقع منظور این است که برای شرکت های چند ملیتی شمال، این امکان فراهم آید که با استقرار در کشورهایی که دستمزد کارگر در آنها در سطح پایین قرار دارد و مخارج زیرسازی را دولت های وابسته می پردازند، بر میزان درآمد های خود بیفزایند. در همان حال، بهای مواد اولیه ای که این گونه کشورها می آورند کاهش می یابد و به این ترتیب مبادله ها بیش از پیش نامتعادل می شود. پولی که بابت بهره وام ها

دهلیز

نهضت آزادی و تداوم جنگ پس از خرمشهر

سکوت و مصادره به مطلوب

نهضت مواضع روشن و آشکاری را حداقل همانند حزب توده اعلام نکرده است. پس از برگزاری پنجمین کنگره نهضت آزادی در اسفند ۱۳۶۱، که به صورت محدود تشکیل شد، نهضت آزادی برای نخستین بار مواضع خود را در مسائل مختلف جنگ و شرایط ایران پس از فتح خرمشهر و ضرورت اتمام جنگ تشریح کرد.

برگزاری کنگره نهضت آزادی و صدور بیانیه آن، در موقعیتی رخ داد که علایم ناکامی ایران برای دستیابی به اهداف مورد نظر آشکار شده بود؛ زیرا ۹ ماه از فتح خرمشهر گذشته بود و در این مدت هیچ یک از عملیات های رمضان، مسلم بن عقیل، محرم و والفجر مقدماتی به پیروزی نظامی و سرنوشت ساز منجر نشده بود. به همین دلیل، نهضت در موضع گیری خود به مفروضاتی مانند برتری موقعیت ایران پس از فتح خرمشهر که تدریجاً تحت تأثیر نتایج سایر عملیات ها کاهش یافت، تأکید می کرد.»

دفاع مقدس از روز آغازش با پرسش ها و ابهامات فراوانی مواجه بوده است. در این میان، چگونگی مواجهه احزاب و گروه های سیاسی با جنگ یکی از موضوعات محل بررسی در ماجرای دفاع مقدس است. در طول هشت سال دفاع مقدس، نهضت آزادی مواضع خاص خود را داشت؛ به گونه ای که این موضع گیری مورد استقبال دشمنان قرار می گرفت که می توان از نقش تضعیفی و حتی خنثانانه این حزب در بخشی از ادوار جنگ هشت ساله سخن گفت. نهضت مدعی است مخالف ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر بوده، اما بررسی های تاریخی ما را به حقیقت دیگری رهنمون می کند.

دکتر محمد درودیان، در کتاب خود با عنوان «پرسش های اساسی جنگ» به پرسش های اساسی جنگ پاسخ داده است. در بخشی از این کتاب در مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ انتشار یافته می خوانیم: «نهضت آزادی بلافاصله پس از فتح خرمشهر در سوم خرداد ۱۳۶۱ در بیانیه ای اظهار امیدواری کرد: «این گونه پیروزی های غرور آفرین در جبهه های جنگ با دشمنان داخلی و خارجی انقلاب زمینه های رشد و تعالی بیشتر و وحدت و اتحاد عمیق تر و سازندگی سریع تر را در کشور فراهم سازد.» غیر از این بیانیه، نهضت آزادی هیچ گونه مقاله، سخنرانی یا بیانیه ای بر تحلیل از وضعیت موجود و اوضاع منطقه و بین المللی و هیچ پیشنهادی درباره مسائل جنگ ارائه نداد. البته نهضت آزادی بعدها طی بیانیه ای با ادامه جنگ مخالفت کرد، ولی در زمان تصمیم گیری پس از فتح خرمشهر،

تقویت انسجام درونی

مصطفی قربانی

کارشناس سیاسی

در پاسخ به این پرسش که «دولت قوی چگونه دولتی است؟»، از چهار رویکرد نظری نام برده شد که دو مورد آنها توضیح داده شد. این مطلب به دنبال تشریح و توضیح دو رویکرد دیگر در این زمینه است.

رویکرد میگدال و مان

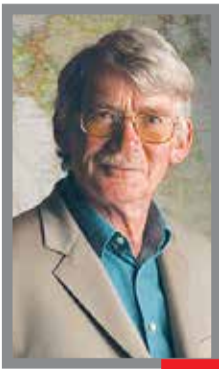
دیدگاه‌های «جونل میگدال» و «مایکل مان» در نقد رویکرد و روایت ایستا، غیرتاریخی و شرق‌شناسانه «ماکس وبر» و پیروانش از دولت قرار دارد. در واقع، این دو با نقد تضادها و دیدگاه‌های وبر درباره دولت قوی و جامعه منفعل در جوامع شرقی، معیارهای بدیلی را برای ارزیابی قوی بودن دولت‌ها ارائه می‌دهند. مان، میان دو نوع قدرت برای دولت تمایز قائل می‌شود: قدرت زیرساختی و قدرت خودکامه (استبدادی). قدرت استبدادی به میزان توانایی دولت برای تصمیم‌گیری و اقدام، بدون جلب‌نظر مردم اشاره دارد و قدرت زیرساختی به توانایی دولت برای نفوذ در جامعه، اعمال مؤثر حق حاکمیت مطلق خود در مقابل همه گروه‌های جامعه و در کل محدوده سرزمینی اشاره دارد. قدرت خودکامه معطوف به میزان خودسرنانگی دولت است و قدرت زیرساختی، شامل مجموعه قابلیت‌های نهادی، ارتباطی و فیزیکی، مانند رسانه‌ها، ابزار نظامی، حمل‌ونقل، بوروکراسی قوی و... است. مطابق با این رویکرد، دولت قوی، دولتی است که از قدرت زیرساختی بالا و قدرت استبدادی پایینی برخوردار باشد. پایین بودن قدرت استبدادی به وجه دموکراتیک دولت اشاره می‌کند و بالا بودن قدرت زیرساختی، به قدرت تکنولوژیک، قدرت دفاعی، دستگاه بوروکراتیک منسجم و کارآمد، داشتن قدرت رسانه‌ای به منظور افق‌سازی و هم‌امسازی جامعه با خود و... اشاره دارد. بنا به این تحلیل، حکومت‌های استبداد شرقی و امپراتوری‌ها حکومت‌های پاتریمونئال در تقسیم‌بندی وبر، اگرچه قدرت استبدادی بالایی داشتند، اما از نظر زیرساختی

ماکس وبر

جونل میگدال

مایکل مان

ضعیف بودند. بنابراین، ایسن دولت‌ها در اصل و اساس، دولت‌هایی ضعیف، یعنی فاقد توانایی مطلوب در اعمال حق حکمرانی بودند. با توجه به آنچه گفته شد، دولت قوی دارای وجه دموکراتیک و قدرت زیرساختی قوی است. بنا به دیدگاه میگدال، دولت‌ها در طیفی مابین دو قطب قوی-ضعیف دسته‌بندی می‌شوند. وی در بیان ویژگی‌های دولت‌های ضعیف به این موارد اشاره می‌کند: نبود انسجام درونی و درگیری بین بخشی‌نخبگان و نهادهای دولتی، نبود نهادهای مؤثر برای بسیج عمومی، فساد نهادینه، ناتوانی دولت در افق‌عموم برای پشتیبانی از سیاست‌ها و خط‌مشی‌ها، ضعف مالی دولت، نفوذ مناسبات قومی و محلی در ساختار دولت، ضعف قوانین و دستورالعمل‌ها، اعتبار اجتماعی اندک دولتمردان و وجود جامعه شبکه‌ای که در آن شبکه‌ای از مناسبات و وابستگی‌های قومی، محلی، مذهبی و... وجود دارد و در مقابل اعمال قدرت دولت بر خود مقاومت می‌کند. در تطبیق این ویژگی‌ها با موقعیت کنونی دولت در ایران باید گفت، برخی از علائم و ویژگی‌های دولت ضعیف حادث شده و در مقابل، برخی ویژگی‌های دولت قوی هم در ایران وجود دارد. بنابراین، برای قوی‌سازی دولت در ایران باید تلاش کرد انسجام درون‌حاکمیتی تقویت شود، از تداوم و گسترش منازعات نخبگان جلوگیری شود، فساد اگرچه نهادینه نیست، اما باید مبارزه جدی با آن ادامه یابد، از نفوذ مناسبات محلی و قومی در ساختار دولت جلوگیری به عمل آید، قدرت رسانه‌ای نظام برای توجیه سیاست‌ها و رفتارهایش برای جلب حمایت حداکثری

مردمی باید تقویت شود و... نکته مهم در ارتباط با ایران آن است که اگر چه به واسطه تنوع قومی، زبانی، مذهبی، جغرافیایی و... جامعه ایران ماهیت شبکه‌ای دارد، اما به واسطه سابقه طولانی همزیستی میان اقوام و مذاهب گوناگون در کشور و قدمت طولانی ایران، جامعه ایران ماهیت شبکه‌ای، به آن حالتی که میگدال توصیف کرده، ندارد. این امر، خود بر میزان توانایی دولت برای اعمال قدرت مؤثر بر جامعه، تأثیر مطلوب می‌گذارد.

نظریه سیستمی

براساس نظریه سیستمی، هر نظام سیاسی سه دسته کارویژه دارد که عبارتند از: ۱- «کارویژه‌های فرآیندی»: فعالیت‌هایی برای تدوین و اجرای سیاست‌ها هستند و در فرآیند تدوین خط‌مشی‌ها نقش مستقیم و ضروری دارند. در این چارچوب، فرآیند سیاسی زمانی آغاز می‌شود که افراد یا گروه‌هایی خواسته‌های خود را بیان کنند؛ اما این خواسته‌ها باید در قالب‌های بدیلی تألیف شوند تا بتوانند حمایت سیاسی لازم را کسب کنند. به عبارت دیگر، پس از بیان منافع، آنها باید در قالب یک راهکار و شعار اساسی تألیف شوند. در این مرحله، آنها وارد دستگاه سیاست‌گذاری شده و پس از تدوین به صورت قانون، به اجرا درآمده که در صورت بروز مخالفت‌هایی در برابر آن یا نقض آن، باید قضاتی نیز صورت بگیرد. ۲- «کارویژه‌های سیستمی» شامل جامعه‌پذیری، گزینش کارگزاران و ارتباط‌گیری سیاسی است. این کارویژه‌ها تعیین‌کننده تغییر یا حفظ وضع موجود هستند، اما

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۲۱

ردّ نسبت تساوی

ایدئگی برخوردار است و نظام جمهوری اسلامی، مولود و نتیجه‌زمینی شدن اندیشه و تفکر انقلاب اسلامی است که برای تحقق این اندیشه و تفکر تأسیس شده و در طول سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، گاهی به انقلاب نزدیک و گاهی از آن دور شده است. البته باید توجه داشت، برقراری رابطه این همانی میان این دو مقوله و یکی دانستن انقلاب و نظام، آسیب‌هایی را در حوزه عملکردی به دنبال خواهد داشت؛ در این صورت می‌توان برخی از بدکارکردی‌های موجود در نظام، از جمله قانون‌گریزی، فساد اداری، شکاف طبقاتی و... را به انقلاب اسلامی تسری داد و راه اصلاح معایب و اشکالات نظام را بسته دید. این در حالی است که رهبر معظم انقلاب و انقلابیون از حق مطالبه‌گری و انتقاد نسبت به مسئولان نظام و روندهای ناقص برخوردارند و در این زمینه مسئولان ذی‌ربط را پاسخگوی معایب و نواقص منجر به فساد و ناکارآمدی می‌دانند. در بیانیه گام دوم انقلاب به وضوح به این مسئله توجه شده که اگر بی‌توجهی به شعارهای انقلاب و غفلت از جریان انقلابی در برهه‌هایی از تاریخ چهل ساله نمی‌بود که متأسفانه بود و خسارت‌بار بود بوی‌بوی شک دستاوردهای انقلاب بسیار بیش از این و کشور در مسیر رسیدن به آرمان‌های بزرگ بسی جلوتر بود و بسیاری از مشکلات کنونی وجود نداشت. پی‌نوشت‌ها در دفتر نشریه موجود است.

محسن محمدی الموتی
استادیار مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی (ره)

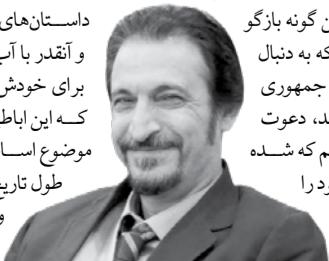
ریزش‌ها

فراز و فرود حشمت‌الله طبرزدی - ۵

خیال باف تحریف‌پرداز!

آن هستند، بیان کنند تا دریابند که هیچ‌کس طالب این شعارها نیست، پس مردم ما از حکومت دینی گذر کرده‌اند! «آخرین نظرات حشمت‌الله طبرزدی درباره درگیری دو جریان سیاسی اصلی کشور نیز شنیدنی است: «اگر تا سال گذشته، حداقل به شکل صوری دو جناح اصلاح‌طلب و محافظه‌کار زیر لوای جمهوری اسلامی با هم زیست مسالمت‌آمیز داشتند و حرف ولی فقیه را فصل الخطاب اختلاف‌های خود می‌دانستند، در شرایط کنونی این دو جناح به دشمنی خونی همدیگر تبدیل شده است.» جالب است که بر اساس این دیدگاه طبرزدی تندرو، فصل الخطاب بودن جایگاه رهبری در فیصله دادن به دعوی سیاسی و اجتماعی در کشور ولو برای مدتی وجود داشته است و این موضوع با برخی دیگر از مواضع وی که رهبری را فاقد نفوذ در جریان‌های سیاسی و گروه‌های مرجع اجتماعی می‌داند، در تناقض است. نکته جالب توجه دیگر در شخصیت‌شناسی طبرزدی «خیال‌بافی» مفرط اوست که در موارد بسیاری دیده شد وی گزاره‌های خبری صد درصد نادرست را به هم می‌بافد و از آنها داستان‌های هیجان‌انگیز درست کرده و آنقدر با آب و تاب تعریف می‌کند که برای خودش هم توهم ایجاد می‌کند که این باطیل واقعیت دارد. البته این موضوع اساس رفتار جریان تحریف‌در طول تاریخ بوده است و «هوشیاری» و «روشنگری» پادزهر آن است.

«حشمت‌الله طبرزدی» بیشترین و معنادارترین تغییرات رفتاری را در بین عناصر سیاسی ایران تجربه کرده است. وی روزی به رهبری لقب امام می‌دهد و روزی خواهان برچیده شدن جایگاه رهبری می‌شود؛ روزی مرحوم هاشمی‌رفسنجانی را امیرکبیر ایران و سردار سازندگی می‌نامد و روزی او را رئیس باند قدرت و زور لقب می‌دهد. همچنین وی خاتمی را دست‌نشانده هاشمی می‌داند که عواملش دروغ‌گوینان و فرصت‌طلبانی بودند که از حرکت او در ۱۸ تیر استفاده ابزاری و تبلیغاتی کرده‌اند! با همه این تغییر رفتارها و افراط‌گری‌ها در نمایش تصویری انقلابی از خود، طبرزدی نتوانست بیش از پیش چهره واقعی خود را پنهان کند و آزمو ن سخت‌فتنه ۱۳۸۸ عرصه‌ای شد که نقاب نفاق از چهره وی و بسیاری از مدعیان انقلابی و داده برداشت! طبرزدی پس از فتنه ۸۸ که جنبش سبز پیوست و امیدهایی به این جنبش بست؛ اما به زودی منتقد سران اصلاحات و اصلاح طلبان در تداوم ماجرای فتنه سبز شد. طبرزدی لب کلام خود درباره جنبش به اصطلاح سبز را این گونه بازگو می‌کند: «ما از کسانی که به دنبال باز تولید شکل دیگری از جمهوری اسلامی خط امامی هستند، دعوت می‌کنیم برای یک بار هم که شده شعارهای اسلامی خود را در بین جنبش سبزی‌ها که خود طلایه‌داران

سیاست نامه

اندیشه‌سیاسی علامه نائینی - ۲۰

شرح نیازمند شرح!

فتح‌الله پریشان

دبیر گروه اندیشه کتاب «تنبیه‌الامه» مرحوم نائینی، اگر نگوییم بی‌نظیر، دست‌کم در تاریخ تشیع و در فقه سیاسی شیعه، کم‌نظیر است. آنچه در این کتاب آمده، فارغ از نظام مشروطه سلطنتی است و بیشتر درباره مؤلفه‌های سیاسی اسلام سخن گفته و آن را با قلم فقیهانه تبیین کرده و با مدل‌های دیگر نظام سیاسی هم تطبیق‌پذیر است. از بین این شروح، سه نسخه آنها مهم‌تر است؛ زیرا به نوعی نمایشگر سه دوره این کتاب، از زمان مرحوم نائینی تا دوران مرحوم طالقانی و بالاخره تا زمان معاصر به شمار می‌آیند. اولین تصحیح و توشیح برخی از مطالب کتاب سترگ نائینی، به قلم «آیت‌الله سیدمحمود طالقانی» صورت گرفت. مرحوم طالقانی پس از کودتای مرداد ۱۳۳۲ش، چون ایران بحران‌زده را به ادبیات دموکراتیک در مخالفت با حاکمیت نیازمند می‌بیند، در سال ۱۳۳۴ کتاب «تنبیه‌الامه نائینی را تلخیص و در برخی موارد با پارافریزهایی به آن اضافه کرده و عبارات ناخوانا را به صورت اجتهادی تصحیح کرده یا فرازهایی را که مبهم تشخیص داده یا توانسته در نسخه‌های قبلی پیدا کند، حذف کرده است. تصحیح بعدی این کتاب، با تلاش محقق حوزوی «حجت‌الاسلام سیدجواد ورعی» در سال ۱۳۸۲ انجام شده است. وی در ذیل پروژه مطالعاتی که از سوی دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری واگذار شد، پس از بررسی کتاب میرزای نائینی و افزودن توضیحاتی به آن، اقدام به چاپ دوباره کتاب کرد که به دلیل مقابله آن با دو نسخه چاپ اول و دوم «تنبیه‌الامه دارای اکتان و اطمینان بیشتری است. شرح سوم کتاب «آستانه تجدد» نوشته «حجت‌الاسلام دکتر داود فیرحی» است که چند سال پیش نشر نی آن را منتشر کرده است. نویسنده این کتاب معتقد است: «تنبیه‌الامه، یک سال و نیم بعد از انقلاب مشروطه و بعد از به توب بسته‌شدن مجلس نوشته شد و اولین بار بود که یک متفکر بزرگ شیعه که نام و نشان و اثر زیادی در حوزه‌های علمیه دارد، دست به چنین کاری می‌زد. در این کتاب، فقهی بر جسته و متفکری اصولی، تبیینی از دولت مدرن و دولت ملی ارائه کرده و درباره دولتی که مبتنی بر مرزهای ملی، قوانین موضوعه، نظام انتخابات و حقوق عمومی است، سخن گفته است.» بدون تردید، در شروح گوناگون از «تنبیه‌الامه هر یک از شارحان نظرات خاص مبتنی بر مشرب و مرام فکری و سیاسی خود را محور تبیین و توضیح و سامان‌بخشی شرح قرار داده‌اند که گاه خود آنها محل نقد واقع می‌شوند. برای نمونه، مهم‌ترین نکته‌ای که در کتاب «آستانه تجدد» به نظر می‌آید، برداشت غلط نویسنده آن از تقریرات مرحوم نائینی مبتنی بر این گزاره است که مرحوم نائینی، ولایت عامه فقیه را قبول نداشته است. این برداشت، برخلاف نظر مشهور است که معتقد است نائینی، مقبوله عمرین حفظه را در اثبات ولایت فقیه تمام می‌داند. ضمن اینکه نائینی تصریح کرده است، آن دو فصلی که نوشته شده اما در کتاب نیامده، در اثبات ولایت عامه فقیه بوده است. همچنین بسیاری از بزرگان از امام خمینی (ره) گرفته تا مرحوم خویی و حتی محسن کدیور هم، مرحوم نائینی را از کسانی می‌دانند که قائل به ولایت فقیه بوده است.

علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی: سرنگونی پهپاد گلوبال هاوک در خلیج فارس، دومینوی سرنگونی پهپادهای مجازای آمریکا شامل پشتیبانی از اغتشاشات داخلی، تداوم محدودیت‌های تسلیحاتی و بازگرداندن تحریم‌های اقتصادی را رقم زد. با مقاومت فعال ملت ایران، سقوط پهپادهای ترامپ ادامه دارد.

سعید جلیلی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام: رهبر معظم انقلاب فرمودند وقتی بعضی از جاذبه‌های دنیایی بر مسنونان غلبه کند، یکبارہ آن آدم دیگر تغییر می‌کند و تمام دغدغه‌اش این می‌شود که مثلاً ماشین فلان مدل را داشته باشد. مسلماً چنین آدمی دیگر نمی‌تواند آن تأثیرگذاری لازم برای پیشرفت کشور را داشته باشد.

نمکی، وزیر بهداشت: حدود هشت ماه خودم و یارانم در سراسر کشور یک روز آرام نداریم. هر چه می‌گوییم همه‌گیری را نمی‌شود با التماس و تمنا متوقف کرد بی‌فایده است هر چه التماس و تمنا و فریاد می‌کنیم که کرونا را نمی‌شود بدون کمک‌های ویژه مهار کرد کسی باور نمی‌کند. پاییز سنگینی فرا می‌رسد. موج حمله جدیدی شکل گرفته، یک میلیارد دلاری که رهبری از صندوق توسعه موافقت کردند، ماه‌هاست به جز سهم کوچکی نگرفته‌ام. نمی‌دانم برای کدام کار مهم‌تر گذاشته‌اند؟

احمد امیرآبادی، نماینده مجلس شورای اسلامی: مجلس از چگونگی واگذاری و هزینه‌کرد یک میلیارد یورویی خط اعتبار مربوط به مبارزه با بیماری کرونا تحقیق و تقصص می‌کند.

تخت‌روانچی، سفیر و نماینده دائم ایران فرسازمان ملل: تصمیم امروز آمریکا به منظور اعمال تحریم‌ها علیه ایران هیچ تأثیر عملی ندارد، جز اینکه، نشانه‌روشنی از ناامیدی پس از ناکامی‌های اخیر این کشور در سازمان ملل است که فقط بر انزوای ایالات متحده آمریکا افزود. آمریکا هرگز بازگشت قطعنامه‌های منقضی شده را نخواهد دید، چرا که آنها بر طبق حقوق بین‌الملل دیگر وجود ندارند.

حمید یعیدی‌نژاد، سفیر ایران در لندن: با گذشت ۳۰ روز از درخواست اولیه آمریکا برای بازگشت شش قطعنامه تحریم علیه ایران، شورای امنیت بدون هیچگونه اقدامی، مخالفت خود را با آمریکا اعلام و آن درخواست را پایگانی نمود. آمریکا با یک انزوای بی‌سابقه رویه‌رو شده و سیاست ضدبهرجامی‌اش با شکست کامل رویه‌رو شده است.

هزار توی دیپلماسی توئیتری

لذا با توجه به فعالیت قابل توجه مسنونان و فعالان فرهنگی و مجازی کشورمان در این فضا و همچنین نیاز مبرم جبهه مقاومت به بسط و توسعه گفتمان انقلاب اسلامی در سطح افکار عمومی منطقه و جهان، آن هم در قالب‌های نوین از جمله فضای مجازی به نظر می‌رسد نهادهای مسئول در حوزه فضای مجازی باید به این رسانه باز نگاهی داشته‌وآن را بستری جدی برای پیشبرد دیپلماسی عمومی و دیجیتال جمهوری اسلامی ایران در سطح منطقه و جهان در نظر بگیرند.

نداشته‌باشد. در واقع، ارزش توئیتر و دیگر رسانه‌های اجتماعی بیش از آنکه ناشی از رسمیت آنها باشد، از ارزش مبادله‌ای و تعاملی آنها نشئت می‌گیرد؛ به این معنا که فعالیت شخصیت‌های رسمی در فضای غیر رسمی موجب تولید پیام‌های مطلوب‌تر و باورپذیرتر برای مخاطب می‌شود که اتفاقاً این کارکرد توآمان رسمی و غیر رسمی موجب افزایش ضریب تأثیرگذاری رسانه‌های از جنس توئیتر بر افکار عمومی شده است.

جهان بدل شود که این مسئله نیز از ماهیت وجودی این رسانه و تجمع نخبگان سیاسی و رسانه‌ای در آن نشئت می‌گیرد.

توئیتر به منزله یک رسانه میکرو بلاگ یا نوشتارهای کوتاه، از نظر ضریب نفوذ در حوزه دیپلماسی و سیاست رتبه اول را به خود اختصاص می‌دهد؛ زیرا غالباً اخبار دنیای سیاست، نخستین بار در توئیتر منتشر می‌شوند.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور منفور آمریکا را می‌توان یکی از فعال‌ترین رؤسای جمهور جهان در عرصه «دیپلماسی مجازی» یا به عبارت دقیق‌تر «دیپلماسی توئیتری» دانست. وی در طول شش‌ماه‌روز بارها درباره مسائل داخلی و خارجی آمریکا توئیٹ منتشر می‌کند و به همین دلیل نیز حدود ۸۶ میلیون کاربر عمدتاً خبرنگار و سیاستمدار، دنبال‌کننده حساب توئیتر وی هستند؛ از جمله جدیدترین توئیٹ‌های پر حاشیه وی می‌توان به اعلام عادی‌سازی روابط بین امارات متحده عربی و بحرین با رژیم صهیونیستی اشاره کرد.

البته جالب است که توئیتر و دیگر رسانه‌های اجتماعی پر مخاطب، از سوی بیشتر دولت‌ها رسماً به منزله یک رسانه رسمی در نظر گرفته نشده‌اند؛ اما خواهی نخواهی به دلیل ضریب نفوذ و تأثیرگذاری بالای این رسانه‌ها بر افکار عمومی حتی در کشورهایی، مانند ایران که بیش از ده سال از فیلترینگ توئیتر می‌گذرد عملاً این رسانه به مثابه یکی از مهم‌ترین منابع خبری کشور مطرح بوده و کمتر مسئول و سیاستمدار شناخته شده‌ای را می‌توان یافت که در این بستر فعالیت

نوید کمالی

دبیر گروه رسانه

امروزه، شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی دیگر تنها بستری برای سرگرمی و ارتباطات فردی و اجتماعی شهر و ندان به شمار نمی‌آیند، بلکه یکی از مهم‌ترین ابزارهای پیشبرد دیپلماسی و اعلام سیاست‌های داخلی و خارجی کشورها هستند، چرا که دیگر فعالیت در رسانه‌های اجتماعی، یک فعالیت فردی و محدود به منتشر کردن قدری متن و تعدادی عکس و «لایک» و «فالو» کردن دوستان و آشنایان نیست، بلکه امروز در قالب همین متن‌ها و عکس‌ها، سیاست‌ها و منافع ملی، منطقه‌ای و حتی فرمانطقه‌ای دولت‌ها پیگیری می‌شود.

سال ۲۰۰۷ را می‌توان نقطه شروع این تغییر کارکرد و تبدیل شدن رسانه‌های اجتماعی به ابزار دست سیاستمداران دانست؛ زیرا در این سال «باراک اوباما» برای نخستین بار پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا به شکل جدی فعالیت در فضای مجازی را آغاز کرد و موفقیت او در انتخابات با تکیه بر فعالیت‌های مجازی، زمینه جلب نظر دیگر سیاستمداران جهان به شبکه‌های اجتماعی را فراهم کرد و رهبران سیاسی غرب یکی پس از دیگری به این فضا پیوستند.

باید به این نکته توجه داشت که در فضای سیاسی و دیپلماسی و در بین ده‌ها شبکه اجتماعی تنها «توئیتر» توانسته به رسانه اول رهبران سیاسی

تریون

جایگاه فضای مجازی در نشر پیام انقلاب در گفت‌وگو با پژوهشگر عرصه فناوری اطلاعات

از بسترهای نرم‌افزاری رایج و محبوب در جهان بهره برد.

از سوی دیگر، برای تأثیرگذاری مؤثر بر مخاطب باید پیام‌ها را متناسب با ذائقه مخاطب بین‌المللی تنظیم کرد که تحقق این مسئله جز با تدوین اطلاعات دقیق جامعه‌شناختی میسر نیست.

برای نمونه، نمی‌توان انتظار داشت یک پیام واحد تأثیر مشترکی بر مخاطب اروپایی و آفریقایی داشته باشد؛ به این ترتیب باید برای هر قاره، هر کشور و حتی هر قومیت پیام‌های مشخصی را تهیه کرد که این مهم جز با تدوین اطلاعات جامعه‌شناختی میسر نیست و در این زمینه باید از نخبگان دانشگاهی آشنا با علوم حوزه ارتباطات بهره برد و علم آنها را در خدمت صدور انقلاب اسلامی قرار داد.»

توان در جهت بهره‌برداری از فضای مجازی به منظور نشر انقلاب اسلامی و هم‌امسازی افکار عمومی جهان با نوای امیدبخش رهایی آنها از ذیل چتر نفوذ نظام سلطه تلاش کنیم.»

وی درباره چگونگی بهره‌برداری حداکثری از فضای مجازی در عرصه انتقال پیام روح‌بخش انقلاب اسلامی به دیگر ملت‌های جهان می‌گوید: «باید به این نکته توجه داشت که فعالیت در فضای مجازی بین‌المللی متفاوت از فعالیت در فضای مجازی داخلی است. به عبارت دقیق‌تر نمی‌توان با همان راهبردهای فعالیت در فضای مجازی داخل انتظار داشت پیام مدنظر ما به مخاطب بین‌المللی منتقل شود؛ چرا که مخاطب جهانی از بسترهای مطلوب و ایده‌آل داخلی ما استفاده نمی‌کند؛ از این رو برای ارتباط با افکار عمومی جهان باید

از این رو برای بررسی دقیق‌ترین موضوع پای صحبت‌های «حامد مظلومی» پژوهشگر عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات نشستیم. وی درباره کاربرد فضای مجازی در عرصه روشنگری جهانی و نشر جهانی پیام انقلاب اسلامی ایران معتقد است: «امروزه فضای مجازی به دلیل فراگیری و همه‌گیری آن در سطح جهان، یکی از مهم‌ترین فرصت‌ها برای نشر بیش از پیش پیام انقلاب اسلامی در سطح افکار عمومی جهان است؛ چرا که به دلیل فشارها و محدودیت‌های اعمال شده از سوی استکبار جهانی، جز در فضای مجازی امکان دسترسی آسان، کم هزینه و روزآمد به افکار عمومی برخی ملت‌های تحت سلطه وجود ندارد؛ از این رو با توجه به سطح بالای توانمندی متخصصان ایرانی باید فرصت را غنیمت شمرده و با حداکثر

فرصت بی نظیر

خبر خوب

برتر در جهان درخشش دانشگاه‌های ایران

ایران براساس رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۱، رتبه نخست را از نظر تعداد دانشگاه‌ها در منطقه و کشورهای اسلامی کسب کرد. این خبر را «محمدجواد دهقانی» سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) اعلام کرده است، وی همچنین در این رابطه اظهار داشت: «رتبه‌بندی تایمز یکی از مشهورترین نظام‌های

رتبه‌بندی بین‌المللی دانشگاه‌هاست. بر اساس اظهارات این مقام مسئول طی سال‌های ۲۰۱۲ الی ۲۰۱۴ از ایران فقط یک دانشگاه در لیست پایگاه رتبه‌بندی تایمز حضور داشت، اما در سال ۲۰۲۰ به ۴۰ دانشگاه افزایش یافته است.

پژواک

توطئه انتخاباتی! بازی تکراری ترامپ

طی ماه‌های گذشته هم‌زمان با تشدید تقلاي حداکثری آمریکا علیه ملت ایران، شاهد افزایش قابل توجه تلاش برای حمله سایبری به زیرساخت‌های کشورمان بوده ایم که پدافند سایبری کشورمان دفع و پاسخ متناسب به متجاوزان داده شده است. شرکت آمریکایی مایکروسافت مدعی شده

است یک گروه هکری ایرانی به نام «فسفروس» به حساب‌های کاربری مقامات کاخ سفید و سناک‌کمپین انتخاباتی ترامپ نفوذ کرده است. ناگفته پیداست هدف از طرح این ادعا متهم کردن کشورمان به دست‌کاری انتخابات آمریکاست.

نرم افزار

طوتی مرجع آموزش و سرگرمی

در سال‌های اخیر بازار فعالیت رسانه‌های تعاملی در کشور ما بیش از هر زمانی گرم شده است و هر روز سرویس‌های جدید و متنوع‌تری در این حوزه عرضه می‌شوند. یکی از جدیدترین رسانه‌های تعاملی یا همان VOD، استارت‌آپ «طوتی» است. طوتی مجموعه‌ای از بهترین دوره‌های آموزشی را

که محصول تدریس مشهورترین اساتید دنیاست گردآوری و در بستر اپلیکیشن اختصاصی خود به مخاطبان ارائه می‌دهد، برای نمونه شما هم اکنون می‌توانید با مراجعه به این اپلیکیشن، از ویدئوهای آموزشی به همراه زیرنویس فارسی استفاده کنید.

نقش اول در ثبت حماسه

نسیم اسدپور
دبیر گروه فرهنگ

دفاع از خاک و سرزمین خود برای هر ملتی، حیثیت آن ملت به شمار می‌آید، چه برسد به دفاع مقدسی که با اعتقادات و ایدئولوژی‌های انسانی یک کشور گره خورده باشد. به طور قطعی دفاع مقدس نشان داد، می‌توان در اوج تلخی‌های یک جنگ، شیرینی‌ها و زیبایی‌های انسانیت را به نظاره نشست.

این حماسه، موضوعی نیست که با یک هفته و چند روز بزرگداشت بتوان دین خود را به آن داد کرد. ادای دین به همه کسانی که در آن هشت سال از بسیاری چیزهای خود گذشتند و پس از آن نیز در راه خود ثابت‌قدم ماندند، در این یک هفته خلاصه نمی‌شود؛ بلکه باید پس از آن نیز هر چه بیشتر از گذشته تلاش کرد تا یاد و خاطره حماسه‌سازان جبهه‌های نبرد را زنده نگه داشت و قطعاً یکی از مهم‌ترین راهکارها برای این موضوع، ثبت حقیقت دفاع مقدس آن هم از تمامی ابعاد آن است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنرانی تلویزیونی اخیرشان در آیین تجلیل از پیشکسوتان دفاع مقدس، خطر تحریف حقایق دفاع مقدس را گوشزد کرده و با اشاره به پیروزی درخشان و واضح ملت ایران در دفاع مقدس گفتند: «این واقعیت، نتیجه رهبری و فرماندهی شگفت‌انگیز امام خمینی (ره)، حضور همه‌جانبه قشرهای مختلف مردم و اقدامات و ابتکارات عقلایی مدافعان اسلام و انقلاب در این حماسه تاریخی بود که باید مراقب تلاش دشمنان در تحریف واقعیات این قطعه از هویت برجسته ایرانیان باشیم.»

یادمان نرود که بسیاری از جوانان آن روزها، حالا دوره میانسالی را می‌گذرانند و بسیار حیف است که آنچه در خاطر و سینشان ثبت شده به رشته تحریر در نیامده، از میان‌مان بروند.

رهبر معظم انقلاب نیز در سخنرانی اخیر خود در هفته دفاع مقدس، ادبیات دفاع مقدس را به سرچشمه‌ای جوشان تشبیه کردند و با تأکید بر تولید متون فاخر ادبی به‌عنوان منابع غنی برای خلق آثار هنری و همچنین لزوم شخصیت‌پردازی از شهیدان و رزمندگان جنگ، گفتند: «موضوع یادواره‌های دفاع مقدس نیز مسئله مهم دیگری است که از ایجاد فاصله نسلی در مقوله جهاد و مقاومت جلوگیری می‌کند.»

تاکنون نیز آثاری بسیار خوب و ماندنی به ویژه در سال‌های اخیر از نویسندگانی که خودشان در جبهه حضور داشته‌اند، به یادگار مانده است که توانسته با مخاطب ارتباط بسیار خوبی برقرار کرده و تصویری بسیار واقعی از هشت سال دفاع مقدس را ارائه دهد؛ از جمله این آثار می‌توان به کتاب‌های «دا»، «نورالدین پسر ایران» و «سرباز کوچک امام» اشاره کرد؛ «پایی که جا ماند» نیز از دیگر آثاری است که بسیار مورد استقبال مخاطبان به ویژه جوانان قرار گرفت.

کتاب «سلام بر ابراهیم» نیز ثابت کرد می‌توان با یک کتاب اسطوره‌هایی را به جوانان معرفی کرد که تا همین دیروز گمنام بوده‌اند؛ آشنایی خیل عظیم جوانان با شهید ابراهیم هادی و علاقه و ارادت به این شهید بزرگوار گویای تأثیر کتاب بر شناخت هر چه بیشتر شهیدانی است که ادامه راهشان کشورمان را بیمه خواهد کرد.

البته در میان متون ادبی نباید از جایگاه شعر و تاریخ شفاهی هم غافل شد؛ چراکه کتاب‌های تاریخ شفاهی می‌توانند بهترین راهکار برای جمع‌آوری مستندات دفاع مقدس باشند.

کتابخوان‌ها کمتر از مخاطبان فیلم باشند؛ اما کتاب ماندگاری و تأثیرگذاری به مراتب بسیار بالایی دارد، به گونه‌ای که بسیاری از فیلم‌ها اقتباس یافته از کتاب‌ها و رمان‌ها هستند.

کتاب در ثبت وقایع گاهی حتی چند قدمی از فیلم‌های داستانی و حتی مستند فراتر می‌رود. بنابراین نباید این حوزه را نادیده گرفت و باید هر چه بیشتر به نویسندگان عرصه دفاع مقدس بها داد تا بتوانند در ثبت و ضبط آنچه در این جنگ کم‌نظیر و حتی بی‌نظیر بر مردم کشورمان و فرزندان رزمنده آنها گذشته است، دست‌شان باز باشد؛ به ویژه در ثبت خاطرات از زبان خود رزمندگان دفاع مقدس.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنانشان فرمودند: «هر چه از زمان دفاع مقدس دورتر می‌شویم، باید به معرفت آن نزدیک‌تر شویم؛ چرا که دست‌های تحریف‌گر در کمین هستند.» اما چه چیزی می‌تواند دست تحریف‌گران را از درخشان‌ترین برهه تاریخی کشورمان کوتاه کند؟ مهم‌ترین راه، ثبت دقیق و عینی و در عین حال هنرمندانه «وقایع و حقایق» دفاع مقدس است و ثبت این وقایع با مواردی، همچون فیلم و مستند امکان‌پذیر است؛ اما در این میان نباید از تأثیرگذاری بسیار زیاد متون فاخر و اثرگذار هم غافل ماند. هر چند شاید در برخی موارد

برداشت

کتاب‌دزدی در روز روشن!

مشکلی به نام انتشار رایگان آثار نویسندگان در فضای مجازی

یک سو و چاپ کتاب‌های علمی و دانشگاهی در انتشارات‌های دانشجویی هم از سوی دیگر، به تهدیدی جدی در این حوزه بدل شده است. به نظر می‌رسد، قوانین فعلی به تنهایی جوابگوی حمایت از حقوق نویسندگان نیست؛ زیرا قانون فعلی که مصوب ۱۳۴۸ است، پس از گذشت بیش از نیم قرن از زمان تصویب به بازنگری جدی نیاز دارد. هزینه ارتکاب جرم، به ویژه در باره انتشار غیرقانونی آثار فرهنگی، آنچنان باید بالا برود که هیچ‌کسی حاضر نباشد برای انتشار غیرقانونی یک اثر فرهنگی خطر کند.

خسارت پدیدآورنده اثر را هم باید جبران کند. اما موضوع اساسی این است که انتشار نسخه الکترونیکی کتاب‌ها در فضای مجازی سبب می‌شود تا شناسایی، تعقیب و مجازات مجرمان در عمل یا ناممکن باشد یا بسیار دشوار شود. وقتی ارتکاب چنین جرایمی، برای مجرم هزینه چندانی در بر نداشته باشد، با خیال راحت به اعمال مجرمانه خود ادامه می‌دهد و بیمی هم از مجازات ندارد.

البته موضوع انتشار غیرقانونی آثار تنها به فضای مجازی محدود نیست و انتشار گسترده کتب به صورت آفست و فروش کنار خیابانی از

شود. موضوعی که در بلندمدت جز ناامیدی برای مؤلفان نتیجه‌ای در پی ندارد و سبب فروریختن اندک سرمایه باقی مانده در حوزه نشر و کتاب می‌شود.

بر اساس ماده ۳ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان (مصوب ۱۳۴۸) «حقوق پدیدآورنده، شامل حق انحصاری نشر و پخش و عرضه و اجرای اثر و حق بهره‌برداری مادی و معنوی از نام و اثر او است.» و بر اساس مواد ۲۳ و ۲۴ این قانون، هرکس حقوق پدیدآورنده را نقض کند، مجرم به شمار آمده و باید به حبس محکوم شود؛ از سوی دیگر،

شاهرخ صالحی
روزنامه‌نگار

هرکسی برای تلاشی که می‌کند، انتظار دارد دستمزد مناسبی دریافت کند؛ یک نویسنده هم پس از تلاش بسیار برای نوشتن یک کتاب، انتظار دارد کتابش به فروش برود و سهم حق‌التألیف را از ناشر دریافت کند؛ اما در این میان، دزدی و انتشار غیرقانونی کتاب سبب می‌شود تا حق نویسنده در روز روشن پایمال

سریال

افرا

ساخته جدید به‌رنگ توفیقی

فیلم برداری مجموعه تلویزیونی «افرا» به کارگردانی «به‌رنگ توفیقی» و تهیه‌کنندگی مشترک «مجید مولایی» و «محمدکامبیز دارابی» به تازگی در لوکیشن‌های شهر لاهیجان کلید خورده است. پس از اینکه حضور مهدی سلطانی قطعی شد مینا وحید و روزه حصارى نیز به تازگی به گروه بازیگران

پروژه پیوسته‌اند. این درام اجتماعی و خانوادگی که قصه آن در فضای معاصر می‌گذرد، برای پخش از شبکه یک رسانه ملی آماده می‌شود. مجید مولایی در کارنامه خود تهیه‌کنندگی سریال‌های «بانوی عمارت»، «چرخ فلک»، «ناپرده رنج» و... را دارد.

کتاب

مقتل مظلوم

تجدید چاپ تألیف مرتضی وافى

یکی از مجموعه‌های مقالات با نام «مقتل مظلوم» در انتشارات کتاب جمکران بازآرایی و منتشر شد. «مقتل» در اصطلاح به کتاب‌هایی گفته می‌شود که ماجرای کربلا و آنچه بر خانواده امام حسین (ع) و یاران آن حضرت گذشت را شرح می‌دهد. به‌انگیزه زنده نگه داشتن یاد حادثه عاشورا و شهدای

کربلا، از صدر اسلام تاکنون، همواره کتاب‌هایی به عنوان «مقتل» نوشته شده و می‌شود. «مقتل مظلوم» تألیف «مرتضی وافى» و ترجمه و تصحیح «علی عباس آبادی» با طرح جلدی از استاد حسن روح‌الامین در ۲۴۸ صفحه و قطع رقعی چاپ می‌شود.

یادداشت

میراثی که در خطر است

حامد حسین عسکری

خبرنگار

بسا آغاز مجدد فصل تعلیم و تربیت در مدارس و دانشگاه‌ها، جای طرح این سؤال خیلی جدی‌تر از قبل وجود دارد که نسل دانش‌آموز و دانشجوی امروز ما، چقدر با زبان و ادبیات فارسی و ظرایف آن آشنا هستند و به ارزش این میراث فرهنگی کهن بساورد دارند؟ فراتر از دانش‌آموزان و دانشجویان، این سؤال درباره عموم جامعه ما هم مطرح است که چقدر نسبت به ارزش زبان ملی و مادری خود واقفند و تا چه حد نسبت به خطرها و آسیب‌هایی که آن را تهدید می‌کند، حساس هستند؟!

پاسخ این پرسش را نمی‌توان منفی و ناامیدکننده دانست؛ زیرا هنوز زبان و رسم‌الخط فارسی، زنده و بالنده است و در گویش و نوشتار ایرانیان جاری است. همچنین، نمی‌توان موضوع را مثبت و امیدوارکننده دانست؛ زیرا نسل امروز، آفتور که باید و شاید، مراقب آسیب‌های نرسیدن به ریشه‌های این قند شیرین پارسی نیستند. از وارد شدن کلمات بیگانه به دایره لغات مردم و جایگزین شدن آنها با لغات فارسی گرفته تا اطلاع ناکافی نسل جدید از جایگاه و کار ارزشمند ستاره‌های کهن و جدید آسمان ادب فارسی مثل سعدی و حافظ و فردوسی و پروین اعتصامی و شهریار، همگی سبب شده‌اند تا اهل فن و دلسوزان این عرصه، خیالشان از این بابت آسوده نباشد.

رهبر معظم انقلاب که به ادعان همه ادب‌دوستان و اهل فن، یکی از صاحب‌نظرترین افسراد در این حوزه هستند، اوایل دهه ۷۰ با اشاره به برجستگی‌های موجود در ادبیات زبان فارسی فرمودند: «آنچه که از حکمت، معرفت و اندیشه والای بشری در دیوان‌های شعرای زبان فارسی گنجانده شده، بسیار مهم و قابل توجه است و در این زمینه می‌توان به حکمت، معارف الهی و اندیشه مردم نیاز بشری که در شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی موجود است، اشاره کرد.» ایشان همچنین گفتند: «جلوگیری از رشد زبان و مخلوط کردن آن با لغات بیگانه، زبان را از درستی و استواری خود خارج می‌کند.»

امادر سال‌های اخیر، هشدارهای ایشان نسبت به خطرهای این حوزه بیشتر شده است؛ تا جایی که در یکی از جلسات رمضانی دیدار با شعرای، باز هم هشدار داده و گفتند: «من راجع به زبان فارسی حقیقتاً نگرانم؛ زیرا در جریان عمومی، زبان فارسی در حال فرسایش است... من از صداوسیما گله‌مندم، به‌دلیل اینکه به جای ترویج زبان صحیح و معیار و زبان صیقل‌خورده و درست، گاهی زبان بی‌هویت و تعبیر غلط و بدتر از همه تعبیر خارجی را ترویج می‌کند. انتشار فلان لغت فرنگی يك مترجم یا نویسنده از تلویزیون، موجب عمومی شدن آن لغت و آلوده شدن زبان به زوائد مضر می‌شود.»

زبان هر ملت، ابزار هویت و وسیله انتقال فرهنگ آن ملت و کشور است و اگر قرار باشد بلایی که بر زبان فارسی در هند یا بر سر رسم الخط ترک‌ها در سرزمین عثمانی آمد، بر سر این میراث ارزشمند ما هم بیاید و به بهانه تجدد و نو بودن، به فرنگی‌گری و فرنگی‌نویسی اسم خودمان یا تابلوی مغازه‌مان و کارهایی از این دست عادت کنیم، در یک چشم بر هم زدن، خودمان بابت از دست رفتن این سرمایه بی‌نظیر حسرت خواهیم خورد.

یادداشت

از فرماندهی
ثابت خاطرات

میثم
رشیدی مهرآبادی

دبیر گروه دفاع مقدس

ناگفته پیداست که پیش از سفارش رهبر فرزانه انقلاب بر لزوم ثبت خاطرات و تجربیات جنگ هشت ساله که در دیدار جمعی از ایثارگران، فرماندهان و هنرمندان دفاع مقدس بر آن تأکید فرمودند، خیل عظیمی از یادگاران جنگ تحمیلی در مقابل ثبت و ضبط خاطراتشان مقاومت می‌کردند. در این سال‌ها چه خاطرات ارزشمندی که همراه ذهن و فکر فرماندهان و رزمندگان با شهادت و درگذشتشان از دست رفت. چه یادهای گرانقدری که روی نوارهای کاست و فایل‌های صوتی ضبط نشد و غلتک چاپخانه‌ها را تجربه نکرد. در میان خاطراتی که از دست رفتند، بی‌شک خاطرات فرماندهان از جایگاه ویژه‌تری برخوردار است. بسیاری از فرماندهان تا سال‌ها پس از آتش‌بس در سال ۱۳۶۷ گمان می‌کردند هرگونه خاطره‌گویی و بیان جزئیات رزم، در قالب‌های طبقه‌بندی شده می‌کنجد و می‌تواند موجب بروز مشکلاتی برای سازمان‌های نظامی متبوع‌شان شود. این بزرگواران یا به طور کلی از بیان خاطراتشان خودداری می‌کردند یا در نهایت حاضر می‌شدند در برخی نشست‌های مطبوعاتی و رسانه‌ای، گوشه‌های روشنی از آن روزها را دوباره نور بتابانند. این توضیح واضحات و بیان کلیات، نمی‌توانست روح تشنه نسل‌های بعد از جنگ برای درک واقعیت‌ها و حقیقت‌های این برهه حساس را سیراب کند. البته در این میان، افراد معدودی بودند که لزوم ثبت وقایع آن روزها را درک می‌کردند. برخی از این فرماندهان به حداقل‌ها راضی بودند و با نوشتن خاطراتشان در دفاتر و سررسیدها یا سر و سامان دادن به خاطرات روزانه‌ای که در زمان نبرد می‌نوشتند، سعی کردند داشته‌هایشان را از گزند فراموشی حفظ کنند. این تعداد اگرچه اندک بودند، اما چون در اواخر دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ خاطراتشان را ثبت کردند، نوشته‌هایشان از ارزش استنادی بالایی برخوردار بوده و هست. برخی دیگر از فرماندهان هم وقتی خود را در معرض بیماری‌ها و عوارض جراحات‌های جنگ دیدند، تصمیم گرفتند قبل از شهادت و درگذشتشان دست به کار شوند؛ اما تعداد اندکی از آنها این بخت را داشتند که با یکی از محققان دفاع مقدس هم‌نشین شوند و کسی را پیدا کنند که بتواند طی نشست‌های منظم و حرفه‌ای، گفت‌وگوهای منسجمی را ترتیب دهد و خاطرات را دریافت کند. بیان کلیات نبرد و توضیحاتی درباره عملیات‌ها که کمتر بر سبک زندگی فرماندهان و رزمندگان متمرکز بود، این خاطرات و کتاب‌ها را که بر مبنای آن نوشته می‌شد، به نوشته‌هایی معمولی و خسته‌کننده تبدیل می‌کرد. همه این کاستی‌ها با تأکید رهبر معظم انقلاب مبنی بر لزوم ثبت و روایت حقیقت‌های دفاع مقدس به یکباره چهره عوض کرد. حالا بیشتر فرماندهان و رزمندگان دوران جنگ حاضر بودند رویه‌روی دوربین‌ها بنشینند یا برای ضبط‌های صوتی، خاطراتشان را بیان کنند. خیلی‌ها دست به قلم شدند و نوشتند. برخی هم سررسیدها و دفترهای یادداشت‌شان را از گنجینه‌ها و انباری‌ها درآوردند، سر و سامان دادند و به ناشران سپردند. مجموع این اقدامات اگر چه دیر هنگام بود، اما نوری در تاریکی بود؛ نوری که می‌توانست بر سرزمین پر از گنج دفاع مقدس تابیده شود تا راحت‌تر بشود طلاهای آن را استخراج کرد.

چند خط با گفته‌های مادر شهید جاوید الاثر و مدافع حرم؛ مرتضی کریمی

پسرم سه مزار دارد

عالمه محمدی

پژوهشگر

♦ آغاز زندگی با داستان شهادت

۲۵ دی‌ماه سال ۱۳۶۰ به دنیا آمد. ده روز گذشت که خبر شهادت پسر برادرم را دادند. به شهرستان قزوین رفتیم. غم خبر شهادت حسین برای مادرم آنقدر سنگین بود که تاب نیاورد و از دنیا رفت. شیری که به مرتضی دادم با داغ دل از غم شهید بود. پسر خواهرم هم شهید شد و بعد پسر دوم برادرم. آن زمان ما در محله خانی‌آباد نوساز زندگی می‌کردیم؛ محله‌ای شهیدپرور. هر شهیدی که می‌آوردند مرتضی را با خودم می‌بردم. بزرگ‌تر که شد سراغ پسرایی مفقودش را می‌گرفت. به دایه‌اش دل‌داری می‌داد و می‌گفت: اینها روز قیامت دستگیر شما هستند، ناراحت نباشید. حالا خود مرتضی دستگیر همه شده است.

♦ نوبتش زودتر رسید

پدرش از دانشگاه تهران برای جبهه اعزام می‌شد. مرتضی گفت: من هم می‌آیم. برایش سرپند بستم. موقع بدرقه رزمندگان، مرتضی بی‌مقدمه به پدرش گفت: شما داری می‌روی پس نوبت ما کی می‌رسد؟ پدرش گفت: پسرم این راه ادامه دارد، به شما هم می‌رسد. الآن پدر هست و پسر رفت و نوبتش زودتر رسید.

♦ آغاز مداحی

از خانی‌آباد به شهرک ولی‌عصر آمدیم. پدرش وقتی به مسجد می‌رفت، می‌گفت پسر‌ها را هم ببر. مرتضی با ذوق می‌آمد و تعریف می‌کرد من مکبر شدم، اذان گفتم، من را تشویق کردند. بچه‌ها را هیئت می‌بردم و می‌فرستادم قسمت مردانه و وقتی مراسم تمام می‌شد، صدای‌شان می‌کردم بیایند. یک روز مرتضی گفت: ما خودمان می‌خواهیم هیئت داشته باشیم. پشت خانه‌مان زمین خالی بود. چند تا چوب زرد و با چادر مشکی و پارچه برای‌شان حسینیه درست کردم. فانوس می‌گذاشتند و شمع روشن می‌کردند. دسته سینه‌زنی راه می‌انداختند و تسوی کوچه‌ها می‌رفتند. من هم چراغ به دست پشت سرشان می‌رفتم تا کسی اذیت‌شان نکند. وقتی به حسینیه جادری‌شان برمی‌گشتند، برای‌شان جای می‌ریختم یا شربت درست می‌کردم. حتی روز تاسوعا و عاشورا برای‌شان قرمه‌سبزی و قیمه نذری درست می‌کردم. بچه‌ها به این هیئت با نام حضرت زهر(س) خیلی علاقه داشتند. سال به سال تعدادشان بیشتر شد و اینها هم بزرگ‌تر شدند و بعد در پارک محل، حسینیه زدند. مرتضی مداحی را در

اعضای گروه تحقیقاتی «فتح الفتوح» در چهلمین سالگرد دفاع مقدس تصمیم دارند به منزل چهل شهید بروند. کنارشان خاطرات لحظه‌های زندگی با شهید را مرور کنند و به قلم تحریر درآورند تا تاریخ بخواند و بداند خانه‌های ستاره‌دار چگونه کهکشان راه شیری آیندگان خواهد بود. شب آخر هیئتی که شهید مرتضی کریمی آن را بنا نهاده بود، میهمان منزل‌شان شدند و در شروع گفت‌وگو با مادرش، گفتند که قبل از آمدن به منزل شهید، زیارت عاشورا به روح همیشه جاوید شهید عزیز هدیه کرده‌اند...

نداشته باشم. دست نداشته باشم. اربا اربا باشم. دوستانتش با خنده می‌گویند: خیلی زنگ هستی با یک تیر چند نشان می‌خواهی بزنی! مرتضی هر چه می‌خواست خدا به او می‌داد و همانطور که می‌خواست شهید شد.

♦ برکت دارد

پیرزنی زیر عکس مرتضی توی پارک نزدیک خانه می‌نشیند و گریه می‌کند، یکی از هم‌محله‌ای‌ها می‌پرسد او را می‌شناسی؟ می‌گوید: او برابم خرید می‌کرد، من را دکتر می‌برد، دیشب در خواب، آدرس خانه را داد؛ اما رویم نمی‌شود بروم. مرتضی مرددار بود. نصف حقوقش را برای نیازمندان کمک می‌کرد. پیش ما هم که می‌آمد همیشه دست پر می‌آمد یا یواشکی پول می‌گذاشت. پول‌های مرتضی برکت داشت. وجودش برکت داشت، الآن هم اسم و عکس و یادش برکت دارد.

♦ پسران شهیدمان

در یک برنامه تلویزیونی ما را دعوت کردند و گفتند: چند بچه بی‌سرپرست را می‌خواهیم تحویل مهمانان بدیم تا برای‌شان مادری کنید؛ دو برادر دوقلو بودند که در نوزادی آنها را جلوی در بهزیستی گذاشته بودند. اینها بزرگ می‌شوند. مدرسه و دانشگاه می‌روند و در دفاع مقدس شرکت می‌کنند. زمانی که برای رزمندگان نامه می‌آید، این دو برادر می‌نشینند گوشه‌ای و گریه می‌کنند؛ چون کسی را نداشتند سراغ‌شان را بگیرد. برادر کوچک‌تر، اول شهید می‌شود. برادر بزرگ‌تر هم جانباز و بعدها شهید می‌شود. قرار شد ما پدر مادرشان باشیم؛ ثاقب و ثابت شهابی نشاسط. بعد از مرتضی که پیکرش برنگشت، ما الآن سه پسر شهید داریم.

تازه‌ها

خبرشهادت

در دوران دفاع مقدس از جنگیدن در خط مقدم سخت‌تر، دادن خبر شهادت رزمندگان به خانواده‌های‌شان بود، که این کار بر عهده نیروهای تعاون در سپاه و ارتش یا کارمندان بنیاد شهید گذاشته شده بود. برای هر خانواده باید تدبیری اندیشیده می‌شد تا کمترین آسیب را برای خانواده‌ها داشته باشد. پدران و مادران شهیدگاهی نمی‌توانستند رفتن عزیزان‌شان را باور و قبول کنند و در برخی موارد، خوابی که دیده بودند، برای‌شان تعبیر می‌شد. کتاب «پیامبر بهشت» گزیده‌ای از خاطرات مسئولان این کار در شیراز است که به قلم «نیما زارع» و به همت انتشارات «روایت فتح»، با قیمت ۱۵۵۰۰ تومان منتشر شده است.

قاب

با دوبال

پاهایم را از دست داده‌ام، اما مسیرم را نه. حتی بدون پا هم می‌توان ایستادگی کرد. دخترم! چشم‌هایت را به افق بدوز و راهم را ادامه بده. آینده از آن توست. چکمه‌هایت را محکم کن و عزت را حزم. تو با گام‌هایت و من با صندلی چرخ‌دارم راهی جاده‌های پیروزی خواهیم بود. خدا! ما ماست...

خاطره

ترس؛ بدتر از مرگ

تانک‌ها از خاکریز گذشتند و تیرباران‌مان کردند. هیچ راه فراری وجود نداشت. زمانی که داشتیم می‌رفتیم، یکی از بچه‌ها گفت بدوید که تانک‌ها دارند می‌رسند. یک لحظه برگشتم که ببینم تانک‌ها در چه فاصله‌ای قرار دارند؛ اما تا برگشتم فقط آتش دیدم. یک گلوله تانک در فاصله یک متری‌ام منفجر شد و من را بیش از پنج متر به هوا برد و به زمین زد. ترکش خورده بودم. ریه‌هایم خونریزی شدیدی داشت. من حتی نمی‌توانستم حالت چهار دست و پا بشوم و از کمر به پایین بی‌حس بودم. روی دست‌هایم هم نمی‌توانستم بلند شوم. صدای تانک که نزدیک‌تر شد، احساس کردم از رویم رد می‌شود و همان موقع بیهوش شدم. حدود ساعت یک بعدازظهر به هوش آمدم. کنار دستم رد شنی تانک باقی مانده بود. می‌ترسیدم. شاید ترس از اسارت بدتر از مرگ باشد! راوی: آزاده دکتر علی‌خاجی

سربازان ستاد فرماندهی کل سپاه تجلیل شدند

در دومین روز از هفته دفاع مقدس با عنوان «سرباز و دفاع مقدس» ویژه برنامه‌ای برای سربازان ستاد فرماندهی کل سپاه برگزار شد. به گزارش خبرنگار صبح صادق سردار حاتم عبادی، فرمانده دژبان کل سپاه با اعلام این خبر اظهار داشت: در این روز سعی کردیم با حضور سربازان مجموعه ستاد کل نیروهای مسلح از حماسه آفرینی‌ها و دلاوری‌های عزیزان سرباز در دفاع مقدس تکریم و تجلیل داشته باشیم و ان شاء الله این حماسه و فرهنگ به نسل جوان هم منتقل شود. بنابراین، ضمن تجلیل از مقام سربازان در دوران دفاع مقدس، از سخنرانی و روایتگری جانشین معاون هماهنگ‌کننده سپاه، سردار حاج علی فضلی بهره‌مند شدیم.

ستاد فرماندهی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و با رعایت فاصله گذاری اجتماعی و دستورالعمل‌های بهداشتی برگزار شد، با روایتگری از دفاع مقدس، بخش‌هایی از حماسه‌های رزمندگان لشکر ۱۰ سیدالشهدا (ع) در عملیات والفجر ۸ را شرح داد. وی شش ماه کار اطلاعات و شناسایی و طراحی عملیاتی لشکر ۱۰ در منطقه فاو و اروندکنار را از برجستگی‌های این عملیات دانست و افزود: «ما برای تمرین نیروهای غواص تنها ۲۰ لباس غواصی داشتیم و صد دست لباس غواصی دقیقاً ساعتی قبل از اعزام غواصان خط شکن از نقطه‌هایی در آب اروند رسید و اگر به من همه امکانات مادی و دنیایی را بدهند، هیچ‌گاه به اندازه آن لحظه که خبر رسیدن ۱۰۰ دست لباس غواصی به عنوان لوازم جهاد رسید، خوشحال نخواهم شد.»

حاج علی فضلی در سخنرانی خود در این گردهمایی که در محل میدان صبحگاه

بانک اطلاعاتی شهید سلیمانی راه‌اندازی شد

سردار سرتیپ دوم پاسدار دکتر محمدرضا حسنی آهنگر، فرمانده دانشگاه جامع امام حسین (ع) با اعلام خبر برگزاری «دومین همایش بین‌المللی گام دوم انقلاب اسلامی» با موضوع مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی؛ الگوی تربیت مدیران جهادی تمدن‌ساز»، گفت: «این همایش که قرار است در ایام نخستین سالگرد شهادت سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی و با حضور مهمانان داخلی و خارجی از جمله مقاومت برگزار شود، چند محور کلی دارد که عبارتند از: «مکتب سلیمانی، ظهور عینی مکتب امامین انقلاب اسلامی»، «الگوی تربیت مدیران جهادی تمدن‌ساز در تراز مکتب امامین انقلاب اسلامی»، «الگوی عملی مدیران جهادی تمدن‌ساز در تحقق عرصه‌های بنیانه گام دوم انقلاب اسلامی»، «شهید سلیمانی و نظم نوین انقلابی تمدن‌ساز» و «مدیریت جهادی و

دستاورد های مکتب شهید سلیمانی». فرمانده دانشگاه جامع امام حسین (ع) در ادامه افزود: «در همین راستا این دانشگاه اقدام به گردآوری و ارائه عمومی گفتار پژوهی‌ها، منابع مکتوب، تصاویر و عکس‌نوشته‌ها، فیلم‌ها، کلیپ‌ها و صوت‌های مرتبط با آن شهید بزرگوار کرده است تا در فرایند تحقیق استادان، پژوهشگران و دانشجویان فرهیخته استفاده شود.» وی تأکید کرد: در حال حاضر بالغ بر ۷۲ رکورد اطلاعاتی چند رسانه‌ای در این بانک اطلاعاتی ارائه شده و مستمرآ در حال به‌روزرسانی است.

کلیه علاقه‌مندان به آشنایی با آثار علمی مرتبط با شهید سلیمانی می‌توانند از طریق مراجعه به سایت اینترنتی دانشگاه جامع امام حسین (ع) به نشانی mgt.ihu.ac.ir مطالب مورد علاقه خود را دریافت و استفاده کنند.

گزارشی از برگزاری مرحله نهایی رویداد تولید محتوای دیجیتال بسیج

برترین‌های فضای مجازی بسیج در سال ۱۳۹۸ شناخته شدند

علیرضا جلالیان
دبیر گروه سپاه

مرحله نهایی دومین رویداد سراسری تولید محتوای بسیج دوم مهرماه، با حضور سردار محمدرضا نقدی، معاون هماهنگ‌کننده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، در ساختمان انتشار بسیج واقع در ضلع جنوبی پادگان ولی عصر (عج) آغاز شد. به گزارش صبح صادق، مسلم معین، معاون فضای مجازی بسیج پیش از آغاز این برنامه در نشست خبری جزئیات برگزاری این رویداد را تشریح کرده بود.

بر این اساس، پس از برگزاری مرحله استانی این رویداد و پس از تعیین تیم‌های برتر از ۳۲ سپاه استانی کشور، ۱۱۸ تیم تخصصی برتر حاضر در این رویداد ۴۸ ساعت فرصت داشتند که در حوزه سوژه‌های ارائه شده محتوا تولید کنند. پس از اتمام مهلت ۴۸ ساعته، بهترین آثار با نظر هیئت داوران، انتخاب و در اختتامیه با حضور مدیران ارشد کشوری و لشکری مورد تقدیر قرار گرفتند. مراسم اختتامیه دومین رویداد سراسری تولید محتوای دیجیتال بسیج، چهارم مهرماه با حضور سردار شکارچی، سخنگوی ارشد نیروهای مسلح

و سردار محمدحسین سپهر، جانشین رئیس سازمان بسیج مستضعفین برگزار و چهره سال فضای مجازی بسیج معرفی شد. سردار محمدحسین سپهر، جانشین رئیس سازمان بسیج مستضعفین، طی سخنانی در این مراسم اظهار داشت: «امروز به امام خود، شهدا و بازماندگان شهدا، رزمندگان، آزادگان و مستضعفان عالم قول می‌دهیم که در عرصه جنگ نرم صحنه را خالی نخواهیم کرد.»

جانشین رئیس سازمان بسیج مستضعفین تصریح کرد: «برای تحقق دولت و تمدن اسلامی تلاش خواهیم کرد، زیرا به خدا و امام باور داریم و صحنه را خالی نخواهیم کرد. در دوران دفاع مقدس ایستادیم و نگذاشتیم یک وجب از خاک کشور کم شود، امروز نیز مسئولان و کسانی که در قوای مقننه و مجریه مسئول راه‌اندازی شبکه ملی هستند، باید نظام، اسلام و بسیجیان را در این عرصه یاری کنند. افسران جنگ نرم در جمهوری اسلامی ایران نیازمند حمایت در زمینه زیرساخت‌ها و امکانات فنی هستند، به همین جهت از امکانات فنی، علمی و

جلد دوم تاریخ شفاهی سرلشکر صفوی رونمایی شد

در حاشیه همایش واکاوی عملیات ثامن الائمه (ع)

ثامن‌الائمه (ع) که از ارتش و سپاه بودند و به تهران بازمی‌گشتند، نتیجه خرابکاری بود؛ البته اظهار نظر قطعی را اسناد و اطلاعات موجود در ارتش باید بگوید.» وی تأکید کرد: «شکست حصر آبادان آغاز تغییر استراتژی در عملیات‌های دفاع مقدس بود؛ به گونه‌ای که پس از این عملیات، یعنی کمتر از ۹ ماه، هشت هزار کیلومتر از اراضی اشغال‌شده کشورمان آزاد شد.» امیر سرتیپ خلبان بقایی و امیر سرتیپ زرگمی از دیگران سخنرانان این مراسم بودند و در پایان پس از توضیحات سردار علی محمد نائینی، رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس از کتاب دوم تاریخ شفاهی سرلشکر سیدیحیی صفوی با عنوان «از شرق بصره تا تهران» رونمایی شد.

۷۷ خراسان ما را در عملیات ثامن‌الائمه (ع) همراهی می‌کردند؛ عملیاتی که بهترین هماهنگی بین ارتش و سپاه را انجام آن وجود داشت.» سرلشکر صفوی با اشاره به اینکه مرحوم «ظهنر‌نژاد» و شهید «کلاهدوز» در قرارگاه اصلی از داخل یک چادر، عملیات را فرماندهی می‌کردند و این عملیات هم یک روز بیشتر طول نکشید، گفت: «به نظر من سقوط هواپیمای حامل فرماندهان فاتح عملیات

شده است، اصلاح کرده و تحلیل و بررسی‌های صحیح را منتقل کند.» وی افزود: «در طرح عملیات ثامن‌الائمه (ع) که عملیات مشترک سپاه و ارتش بود، باید با لشکر ۷۷ خراسان برای انجام عملیات هماهنگ می‌شدیم؛ علت اصلی نام ثامن‌الائمه (ع) هم این بود که لشکر ۷۷ خراسان در این عملیات در کنار ما بود.» سردار صفوی اظهار داشت: «سه تیپ از لشکر

سردار صفوی گفت: «روشن کردن ابعاد مختلف پیروزی‌ها و بعضاً ناگامی‌های رزمندگان در جنگ و انتقال تجارب دفاع مقدس به جوانانی که می‌خواهند گام دوم انقلاب را اجرا کنند، جلوگیری از تحریف و بازنویسی پشت پرده حقایق جنگ از مهم‌ترین دلایل واکاوی عملیات‌های دفاع مقدس است.» به گزارش خبرنگار صبح صادق، سردار سرلشکر «سیدیحیی صفوی» دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا در همایش واکاوی عملیات ثامن‌الائمه (ع) که در موزه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس برگزار شد، اظهار داشت: «این بازنگری‌ها و واکاوی‌ها می‌تواند مطالب نادرستی را که گاهی در کتاب‌ها منتشر شده و حتی در تلویزیون عنوان

روی خط

چرا وام حکمت پرداخت نمی‌شود؟

۰۹۱۰۰۰۱۱۴۸ / خواهشمندیم مدت حضور در مناطق عملیاتی به عنوان سنوات مثبت اعمال شود.
۰۹۱۰۰۰۹۱۵۸ / آیا هفته نامه شما صرفاً مجازیه یا چاپ هم دارید؟
صبح صادق: انتشار نشریه بصورت کاغذی است و فایل مطالب آن بصورت مجازی در وبگاه نشریه، پایگاه بصیرت و شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها منتشر می‌شود.
۰۹۱۲۰۰۰۳۱۳۳ / با وجود کمبود جایگاه هنوز بسیاری از جایگاه‌های مدیریتی و مهم در اختیار بازنشسته‌هاست!
۰۹۱۲۰۰۰۳۲۲۴ / چرا سال‌هاست وام حکمت خبری نیست؟ پس اندازهای ما در صندوق مسکن چه می‌شود؟
۰۹۱۴۰۰۰۵۳۴۳ / درباره مشکلات بسیجیان کد ۸۹ اعم از فوق‌العاده مسکن، حقوق و ... از مسئولان مربوطه پیگیر باشید.
۰۹۱۴۰۰۰۳۳۵۴ / از فرمانده دلاور سپاه درخواست می‌کنیم فکری به حال پاداش بازنشستگی پاسداران کنید، با این وضع حقوق و تورم، خیلی ناچیز است.
۰۹۱۴۰۰۰۷۱۳۵ / چرا فروشگاه اتکای ارومیه از حقوق مردادماه شاغلان پول اضافی کسر کرده؟ اتکا هم جوابگو نیست. خواهش می‌کنیم پیگیر باشید.
۰۹۱۵۰۰۰۸۶۷۹ / بنده عضو پروژه شهید خرازی هستم و بعد از حدود ۹ سال چشم‌انتظاری هنوز شاهد بدقولی‌های مسئولان مربوطه در زمینه اتمام پروژه هستم!
۰۹۱۵۰۰۰۱۵۳ / پروژه مسکن در مشهد کله خورده و شروع شده، اما با وجود گذشت پنج ماه هنوز از ثبت نام و اعلام شرایط آن خبری نیست.
۰۹۱۵۰۰۰۷۵۴۰ / چرا بیمه بسیجیان عشا بر تغییر نمی‌کند؟
۰۹۱۷۰۰۰۸۷۵۴ / سلام، کارمند پیمانی دو دوم هستم می‌خواستم بدانم تکلیف ما چه می‌شود؟
۰۹۱۷۰۰۰۸۲۲۴ / خواهشمندیم فرماندهان بعد از ۱۵ سال به فکر تبدیل عضویت بسیجی کد ۸۹ باشید.
۰۹۱۷۰۰۰۴۱۵۵ / فرهنگیار شاعر از استان هرمزگان، یک مثنوی در موضوع تحریف سروده‌ام، به چه شکل برای شما ارسال کنم.
صبح صادق: از طریق رایانامه‌هایی که در صفحه آخر اعلام شده یا شماره نما بر نشریه اقدام کنید.
۰۹۱۷۰۰۰۶۰۲۸ / در یکی از نواحی استان فارس نیروهای غیر بومی هستیم و با مشکلات حاد مسکن و ... مواجه هستیم.
۰۹۱۸۰۰۰۸۷۵۳ / چرا ابلاغیه ستاد کل نیروهای مسلح در زمینه اصلاح تاریخ ورود کارکنان پیمانی برای نیروهای نمایندگی اعمال نمی‌شود؟
۰۹۱۸۰۰۰۹۵۳۶ / وام مسکن بسیجیان از سال ۸۶ پرداخت نشده و حتی تعدادی از آنها اواخر سال ۹۸ تکمیل پرونده کردند.
۰۹۱۸۰۰۰۸۵۳۰ / چرا بانک انصار قسط‌هایی را که قانوناً تکمیل شد و با جریمه داره می‌گیره؟
۰۹۱۹۰۰۰۸۷۸۳ / ۲۶ سال خدمت کردم چون مدرک سیکله سنوات شامل مان نمی‌شه.
۰۹۹۲۰۰۰۳۵۲۸ / لطفاً تلاش کنید تا مطالب مطرح شده در ستون روی خط صبح صادق به استحضار فرمانده محترم کل سپاه، جانشین و یا معاون هماهنگ‌کننده ایشان برسد.

جناب آقای ایرج فرامرزی رئیس محترم مرکز چاپ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

باتاثر فراوان درگذشت همسر گرامی‌تان ربه جنابعالی، فرزندان و خانواده محترم متان تسلیت می‌گوییم و از درگاه الهی برای آن مرحومه رحمت و مغفرت و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر مسئلت می‌نماییم. معاونت سیاسی سپاه و هفته نامه صبح صادق

سردار سرتیپ دوم پاسدار رسول سنایی راد معاون محترم سیاسی دفتر عقیدتی سیاسی ستادکل نیروهای مسلح

ضایعه درگذشت والده همسر گرامی‌تان را به شما و خانواده محترم متان تسلیت می‌گوییم و از خداوند برای آن مرحومه غفران و برای شما و سایر بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نماییم. معاونت سیاسی سپاه و هفته نامه صبح صادق

داستان

لذت زندگی

نفیسه محمدی

دبیر گروه جوان

نشسته بود رویه روی من و به زمین و زمان بد و بیراه می گفت.

به هوای آلوده، ترافیک، کرونا، به ی دنیا بدشانسی و بدبختی، به اینکه کار درست و حسابی ندارد و هزار مسئله دیگر! دلم نمی آمد بعد از این همه وقت که آمده سری به من بزند نقشش را کور کنم. فقط آرام زیر لب گفتم: «چاییت رو بخور، اینتدم ناامید نباش، بالاخره درست می شه...»

نگاهسی به میز کار و صبحانه دست نخورده ام انداخت و گفت: «الآن تو شیش ساله اینجاکار می کنی، درسته؟ هنوز بعد این مدت یه وقت فراغت نداری، یه ذره به فکر خودتو چیزایی که دوست داری باشی... آخه این چه نوع زندگی کرده؟»

به خودم فکر کردم، به زندگی و عمر و اوقات فراغتم، به بدو بدوهای هر روزم، شاید هم راست می گفت. حسرت یک خواب دلچسب صبحگاهی به دلم مانده بود. خواستگم گفته هایش را تأیید کنم که تلفنش زنگ زد و مشغول شد.

گفتم که من تا سسر کار نرم نمی توم پولشو بدم، کار نیست چکار کنم؟... اون کار که به درد من نمی خورد، این همه زحمت نکشیدم که الان بیام با صدتا ارباب رجوع سسر و کله بزنم... حقوقم کم بود... اون بار بسا الان فرق می کرد... اون بار مدیر مجموعه می گفت از شنبه تا چهارشنبه بیا سر کار، مگه دیوونه ام؟ آدم استراحت نمی خواد؟ من که...»

تا آمد صحبتش را تمام کند، خودم را جمع و جور کردم، به خودم فکر کردم، به جایگاهم، به اینکه منت هیچ کس روی سرم نیست و تمام تلاشم را می کنم تا بتوانم زندگی ام را با مناعت طبع و استقلال حفظ کنم، اگر چه سختی های زیادی را به دوش می کشم و از بعضی خواسته ها و تفریحاتم دست کشیده بودم و البته چه تفریح و لذتی بالاتر از اینکه عزت خودم را حفظ می کردم و محتاج کسی نبودم.

تلفنش تمام شد، چایی اش را مززمه کرد و با بی میلی زیر لب گفت: «اینم بیخ کرد... آبدارچی تون چایی نیاره؟»

کارم زیاد بود و نمی توانستم دوباره تا آبدارخانه بیروم و چایی بیارم. از طرفی هم باید مراعات پیرمرد آبدارچی را می کردم، بسی تفاوت از جا بلند شد و گفت: «من برم، راستی داری یه تومن به من قرض بدی؟ به محض اینکه کارم درست شه برمی گردوم بهت...»

نگاهی به تقویم روی میزم انداختم و با اشاره فهماندم که آخر برج است و دستم خالی است. بی خدا حافظی از اتاقم بیرون رفتم. قرار نبود من از خواب صبحگاهم بزنم و زحمت بکشم و یک نفر دیگر از دسترنجم لذت ببرم!

صبحانه

موفقیت درونی

تعاریف کاملاً متفاوتی از «موفقیت» وجود دارد اما می توان گفت تنها کسانی موفق هستند که آن را ابتدا در درون پروراندند و با آن رشد کرده اند، تسلیم هر شکست نشده اند و هریار محکم تر و مقاوم تر روی پای خود ایستاده اند. موفقیت، نه به میزان منزلت و اعتباری که جامعه به فرد می دهد، وابسته است و نه به قرار گرفتن در فهرست افراد معروف. موفقیت حقیقی، موفقیت درونی است. همین!

تلخند

در حال انفجار! / ترامپ در پاسخ به پرسش «آیا بعد از انتخاب نشدن، انتقال قدرت با آرامش انجام خواهد شد؟» گفت: «انتقال قدرتی در کار نیست!» بسیاری معتقدند که در صورت انتخاب نشدن ترامپ، درگیری های خیابانی در آمریکا به بالاترین حد خود خواهد رسید.

راه نرفته

توقعات والدین

مدیقه سادات شجاعی

مشاور خانواده

پرسش: مردی ۳۵ ساله و متأهلم. با وجود اینکه پدر و مادرم درآمد دارند، همچنان درگیر خرج و مخارج آنها هستم و بیشتر پس انداز من صرف همین موضوع می شود. همسرم از مشکلات من اطلاع دارد و با درایت، من را همراهی و ملاحظه می کند. وظیفه من در قبال توقعات بیش از حد والدین چیست؟

پاسخ: پرسشگر عزیز! تأمین هزینه های زندگی والدین و پاسخ به توقعات ایشان اگر به درستی مدیریت نشود، سبب بروز اختلاف می شود. اولین قدم مدیریت شرایط است. به نکات مثبت زندگی خود توجه داشته باشید، اینکه همسرتان همراه شماست و ملاحظاتی دارد و اینکه آنقدر مهربان هستید و به این موضوع واقفید که والدین حتی بر فرزندان دارند، پس خودتان را سرزنش نکنید؛ فقط در پی مدیریت هزینه ها باشید و با همسرتان در این زمینه مشورت کنید تا اعتماد بین شما از بین نرود. هیچ گاه مستقیماً جبهه گیری نکنید، فقط با برنامه مشخص در مقابل توقعات آنها هزینه ها را بیان کنید. یک طرح اقتصادی مدون داشته باشید. با پیشگیری از بحران های مالی (بدون اعمال مداخله مستقیم) به حفظ رزرو والدین خود نیز یاری رسانده اید. اگر والدین شما از لحاظ سلامت جسمانی و روانی در وضعیت مناسبی به سر می برند، یکی از نقش های شما کمک به مدیریت اقتصادی آنهاست. توقعات زیاد از حد والدین، تأیید شده نیست و در دراز مدت برای سلامتی شما خطر دارد؛ زیرا شما را درگیر می کند. والدین با آگاهی از این موضوع توقعات خود را کمتر کرده، چون سلامتی فرزند برای شان ارزشمند است. مرد در زندگی مشترک به همسرش تعهد دارد، ولی به پدر و مادر در صورت مستحق بودن متعهد است. پس سعی کنید هزینه ها را با دیگر فرزندان تقسیم کنید تا فشار مالی کمتر شود. باشد که در سایه حمایت و کمک به والدین ثواب جمیل و برکت فراوانی نصیب شما و زندگی تان شود.

کتیبه سبز

نفس گرم

شب آخر هنوز یادم هست خیمه زد عطر سیب در سنگر خیمه تارک شد، و این یعنی روضه خوان گفت از شب آخر گفت: این راه و این سیاهی شب عشق چشمان خویش را بسته است ماسحر قصد آسمان داریم از زمین راه کریلا بسته است خشک می شد گلوی او کم کم روضه خوان تشنه بود در باران یک نفر استکان آب آورد السلام علیک یا عطفشان!

استکان را بلند کرد، ولی عکس یک مشک روی آب افتاد مشک لرزید و محو شد کم کم اشک سید که توی آب افتاد نفست گرم روضه خوان! آن شب دل به دریای آن نگاه زدی دم گرفت میان خون خودت چه گریزی به قتلگاه زدی

سید حمید رضا برقعی

صادقانه

اثر تلاش برای معیشت

پیامبر(ص) می فرماید: **إِنَّ مِنَ الذُّنُوبِ ذُنُوبًا لَا يَكْفُرُهَا صَلَاةٌ وَلَا صَدَقَةٌ وَلَا يَزُولُ اللَّهُ فَمَا يَكْفُرُهَا قَالَ اللَّهُمَّ فِي طَلَبِ الْمَعِيشَةِ.** بعضی از گناهان به وسیله نماز و صدقه هم آمرزیده نمی شوند. سؤال شد یارسول الله! پس چه چیز موجب آمرزش آن گناهان است؟ فرمود: «جدید و تلاش در طلب معیشت!» مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، ج ۱۳، ص ۱۳

قبیله عشق

شیر سامرا

در یکی از سفرها که با همدیگر به کربلا رفته بودیم، آقا مهدی به من گفت: «مادر دعا یادت نرود!» گفتم: «کدام دعا؟» گفت: «دعای شهادت!» و در آن موقع برای یک لحظه زیر گنبد ضریح امام حسین(ع) با تمام وجود گفتم: «یا امام حسین(ع) شهادت مهدی را برابم امضا بزن!» پس از ۲۶ روز این دعا برای مهدی به اجابت رسید.

به نقل از مادر شهید مهدی نوروزی

«مهدی نوروزی» خرداد ماه ۱۳۶۱ در کرمانشاه متولد شد. چندین مرتبه برای مبارزه بسا و هایت تکفیری به عراق اعزام شد و هنگامی که فرماندهان سپاه قدس نبوغ نظامی و شجاعت کم نظیر او را دیدند، به عنوان فرمانده چند عملیات انتخابش کردند که هیچ یک با شکست مواجه نشد و به دلیل شجاعت و قابلیت او، به فرماندهی عملیات ویژه سامرا منصوب شد. فاتح لانه فتنه قیطره، بهمن دلاور عاشورای ۸۸ و شیر سامرا، بهمن ۱۳۹۳ در نبرد با داعش به شهادت رسید؛ شهیدی که داعشی های ایرانی و عراقی برای سرش جایزه گذاشتند. بخشی از وصیت شهید چند صباحی قبل از شهادت در حالی که پسرش محمد هادی را در آغوش گرفته بود: «اگر ما یک روز شهید شدیم و آقا محمد هادی این فیلم را دید ان شاء الله منتقم خون امام حسین(ع) است. ان شاء الله آمده است انتقام حضرت زهرا(س) را بگیرد. ان شاء الله یار امام زمان(عج)، یار رهبر مان آقا سیدعلی خامنه ای باشد.»

فاطمه سادات طلائی

حسن ختام

همه راهها

به شما ختم می شود

شما بهترین بودید. وقتی بذر لاله ها با بوسه بر پوتین های شما جان می گیرند؛ وقتی شقایق های سرخ با رخصت از لبان شما رنگ می خردند؛ وقتی نسیم خوش بهشتی با کسب اجازه از شما بر لاله های قرمز و شقایق های سرخ فرود می آید؛ وقتی میهنی تا به ابد اسیر مردانگی شماست و راه عاشقان شان جز از دروازه نگاه شما نمی گذرد؛ وقتی انتهای عرفان، نقب زدن به اندیشه های والا ی شماست؛ وقتی کوچک ترین تان می شود رهبر بزرگترین ما. دیگر مگر راه سبزی به جز راه شما باقی می ماند؟

نه! نمی ماند. شما راه را از بی راه شناختید. تا اینکه خودتان راه شدید. راهی که همه راهها به شما ختم می شود. ضعیف نبودید؛ چرا که می دانستید «فقط انسان های ضعیف به اندازه امکانات شان کار می کنند!». قوی بودید؛ این را از سربندهای سبزی «یا صاحب الزمان» تان می شد فهمید.